

CONSERVANDO ET RENOVANDO

KERÜLETI KRÓNIKA 2009

Életképek az Északi Egyházkerület életéből

MAGYARORSZÁGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

Északi Krónika 2009

Tartalom

Előszó.....	2
Kerületi események.....	3
Az egyházmegyék életéből.....	7
Borsod-Hevesi Egyházmegye	8
Budai Egyházmegye	10
Dél-Pest Megyei Egyházmegye	15
Észak-Pest Megyei Egyházmegye.....	20
Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye	24
Nógrádi Egyházmegye.....	26
Ökumenikus kapcsolatok és események.....	31
Külügyi kapcsolatok és események.....	34
Diakóniai- és szeretetintézmények eseményei.....	41
Oktatási intézmények eseményei	45
Egyéb események és püspöki szolgálatok.....	51
Püspöki jelentés – 2009. november.....	59
Felügyelői jelentés – 2009. november	62
Püspöki jelentés – 2010. április.....	64
Felügyelői jelentés – 2010. április	66
Eseménylista	69

Előszó

A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének életére a családiasság jellemző. Ez a kis füzet amolyan családi album kíván lenni. Hálás szívvel állítottuk össze a 2009-es esztendő képes krónikáját. Belőle megismerhető – egyházmegyei csoportosításban – az egyes egyházközségekben folyó munka, a diakónia és oktatási intézményeinkben végzett szolgálatunk, valamint az egyházkerület életét is érintő közegyházi, nemzetközi és ökumenikus kapcsolatok sora.

A krónika összeállításakor elsősorban az Evangélikus Életben megjelenő tudósításokat vettük alapul. Köszönjük a Luther Kiadónak, hogy a képek és szöveg ilyen formában történő újraközléséhez hozzájárult.

Az érdeklődők számára nyilván most is tanulságokkal szolgál a füzet átlapozása, bár erre az albumra is érvényes az, amit a családi képekkel kapcsolatban gyakran átélünk: igazán majd egy bizonyos időbeli távolságból értékeljük egy korszak képes és szöveges dokumentumait. A jövőben szeretnénk majd éves rendszerességgel ilyen képes krónikával jelentkezni. Idővel talán bővül a bemutatott események köre. Ezzel is bátorítjuk az egyházközségeket és intézményeket, hogy alakalmaikat dokumentálják.

Az összeállítás kiegészítéseként közöljük a 2009-es évről szóló püspöki és felügyelői jelentéseket, amelyek eredetileg az egyházkerület Budapesten és Miskolcon tartott közgyűlésein hangoztak el.

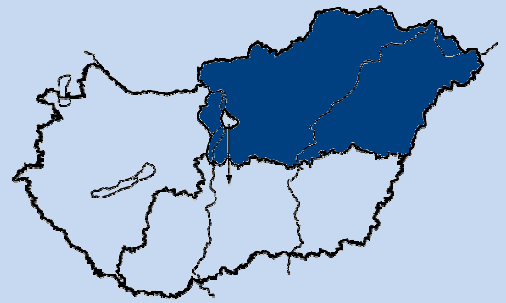
Isten iránti hálával idézzük fel a 2009-es év biblia igéjét:

„Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges.” (Lk 18 27)

Dr. Fabiny Tamás
püspök

Kerületi események

március 5. – Orvostalálkozó

Immár hagyományosnak mondható, hogy az egyházkerület elnöksége évről évre találkozóra hívja egy-egy hivatás képviselőit az együtt gondolkodás, a kapcsolatépítés céljával. Az evangélikus polgármesterek, művészek és tudósok után 2009-ben, március 5-én a kerület evangélikus orvosai találkoztak a püspöki hivatalban. Résztvevők: *Borsy Kinga dr., Cserháti Péter dr., Dr.El Meouchné Dr.RácZ Zsuzsanna, Drenyovszki Irén dr., Fischlné Dr. Horváth Anna, Hunya Zoltánné, Kulin Enikő dr., Kullmann Lajos dr., Manningerné Dr.Huszágh Hedvig, Megyeri Márta dr., München Béla dr., Ormóshegyi Ernő dr., Péterszegi Szilvia dr., Pilaszanovich Ildikó dr., Rihai Éva dr., Sulyok András dr., Szebik Imre dr., Szlovákné Dr.Ódé Mária, Várkonyi Lajos dr., Zsrai Zsuzsa dr.*

március 25. - Nyugdíjas lelkésztalálkozó

A kerület elnöksége a hagyományokhoz híven ez évben is találkozóra hívta a korábban a kerületben szolgáló, valamint a területén élő nyugdíjas lelkészeket. Az Északi Püspöki Hivatalban eltöltött együttlét során a résztvevők megosztották egymással az elmúlt időszak eseményeit, élményeit.

április 17. - Egyházkerületi közgyűlés

Az Északi Egyházkerület közgyűlése április 17-én, pénteken tartotta tavaszi ülését a **budahegyvidéki** evangélikus templomban. *Lacknerné Puskás Sára* lelkész nyitóáhitata után *dr. Fabiny Tamás* püspök és *Benczúr László* egyházkerületi felügyelő jelentését hallgatta meg és fogadta el a testület. A közgyűlésen beszámolt eddigi munkájáról *Selmeczi Lajos* egyházkerületi GAS-előadó, *Blatniczky János Dániel* egyházkerületi missziói lelkész, *dr. Tóth Judit* kerületi ügyész, valamint *dr. Zsúgyel János* pályázati referens.

május 23. - Missziói nap

Az Északi Egyházkerület legnagyobb gyülekezete, **Nyíregyháza** adott otthont a 2009. évi missziói napnak. *Blatniczky János Dánielnek*, az Északi Egyházkerület missziói lelkészének igei köszöntője után *Keczkó Pál*, a budahegyvidéki gyülekezet lelkipásztora szolgált igehirdetéssel Lk 21,28 alapján. Az igehirdetést követő fórumbeszélgetés elején *Kiút a válságból* címmel tartott rövid felvezetőjében *dr. Fabiny Tamás* azt elemezte, hogy „mit szólna Luther a válsághoz?”. Minden bizonnyal ő is rámutatna arra, hogy nem a „válságról”, hanem a „váltságról” kell beszélnünk. A fórumbeszélgetés három résztvevője *Süveges Gergő* televíziós újságíró,

Dezanove Bartolomeu Inácio, az Oltalom Szeretetszolgálat intézményvezetője,

valamint *dr. Kovács László Attila*, a nyíregyházi evangélikus gyülekezet lelkésze volt.

Az egyházkerület gyülekezeteiből több mint ezerkét-száz – a kerület missziói napjai történetében eddig a legtöbben – vettek részt az idei közösségi alkalmon. A találkozónak *Van kiút a válságból* volt a témacíme. Jól tükrözte ezt a társadalmi szerepvállalást maga a missziói nap is, mely nyitott ajtót kínált a város lakóinak és a kerületből érkező vendégeknek, hogy megismerhessék a gyülekezetet és az intézményeket.

június 8. – Pedagógusnap

Az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium és Pedagógiai Szakközépiskola látta vendégül június 8-án az Északi Egyházkerület gimnáziumainak és általános iskoláinak pedagógusait. A Magyar Tudományos Akadémia **Miskolci** Területi Bizottságának székházában tartott találkozón a gimnázium igazgatója, *Fellegvári Zoltán* köszöntötte a megjelenteket, majd *dr. Fabiny Tamás*, az egyházkerület püspöke Pál apostol életét és munkásságát mutatta be a képzőművészet tükrében. Válságról válságra! – Hogyan jutottunk idáig? címmel *dr. Kocziszky György*, a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karának dékánja tartott előadást, melyben a gazdasági válság és a morális problémák összefüggéseit elemezte. A délutáni előadás-sorozat második felében *Bányász Mónika*, a helyi gimnázium tanára a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált oktatásának specifikumait és lehetőségeit ismertette.

szeptember 7. – Kerületi lelkész-találkozó Aszódon

Több mint kilencven evangélikus lelkész élvezte az aszódi evangélikus gimnázium vendégszeretetét az Északi Egyházkerület lelkész-találkozásán szeptember 7-én, hétfőn. Az együttlét legfőbb napirendi pontja a konfirmáció oktatása volt, mely téma megbeszélésében a 2008-ban megjelent *Tanuló közösségben* című konfirmációs kézikönyv, és annak szerzői voltak segítségre.

szeptember 18–19. - Második családi és sportnap Aszódon

Aszódon került ismét megrendezésre második alkalommal a kétnapos családi és sportnap, amelyen az északi kerület hat egyházmegyéjéből közel kétszázan jelentek meg. A regisztráció és a kezdő áhítat után az első sportszám a Luther-mérföld lefutása volt, mely a maga ezeröttszázötvenhét méterével még éppen egy lefutható távnak bizonyult kicsik és nagyok számára egyaránt. Ezt követően szétoszlott a tömeg és a különböző sportágakban az előre regisztrált és a helyszínen – a fellelkesedéstől indítva – ad hoc szerveződött csapatok mérhették össze erejüket illetve helytálló képességüket: teremfociban, kosárlabdában, röplabdában, asztali teniszben, kötélhúzásban, sőt keresztrejtvény-fejtésben és sudukuban is. A labdamérkőzéseket *Martinek János* öttusázó világbajnok vezényelte le.

október 12. – MET ülés

A Megyei Elnökségek Tanácsa évente kétszer gyűl össze, hogy megvitassák a kerületet és a megyéket érintő feladatokat, örömeiket, problémáikat. 2009-ben az elnökségek tagjai:

Budai Egyházmegye - Esperes: *Bence Imre*;
Felügyelő: *dr. Fabiny Tibor*

Nógrádi Egyházmegye - Esperes: *Szabó András*;
Felügyelő: *Pozsonyi Anna*

Borsod-Hevesi Egyházmegye - Esperes: *Sándor Frigyes*;
Felügyelő: *Gyuris Miklós*

Észak-Pest Megyei Egyházmegye - Esperes: *Mekis Ádám*;
Felügyelő: *dr. Roncz Béla*

Dél-Pest Megyei Egyházmegye - Esperes: *Krámer György*;
Felügyelő: *Bak Péter*

Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye - Esperes: *Sztankó Gyöngyi*;
Felügyelő: *Márföldi István*

Rajtuk kívül jelen van a püspök, *dr. Fabiny Tamás*, és a egyházkerületi felügyelő, *Benczúr László*, *dr. Cserháti Péter* felügyelő-helyettes, valamint a kerületi missziói felelős *Blatniczky János*.

november 13. - Kerületi közgyűlés

Az Északi Egyházkerület – hasonlóan a nyugatihoz és a délihez – mindenki számára nyitott kerületi közgyűlésre hívta össze az északi országrész evangélikusait a **budahegyvidéki** templomba. Sajnos sok szavazati joggal rendelkező közgyűlési tag jelezte távolmaradását az együttlétről, melyen a megjelentek – a széles körű tájékoztatás mellett – hozzászólási lehetőséget is kaptak. A megszokott napirendi pontok között a legjelentősebb tervek és változások is terítékre kerültek: a digitális munkanapló, a tokaji ingatlan – lassan lezáródó – kárpótlási folyamata, illetve a hatvani egyházköztség átkerülése a Borsod-Hevesi Egyházmegyéből az Észak-Pest megyeibe. A közgyűlés rendben zajlott le.

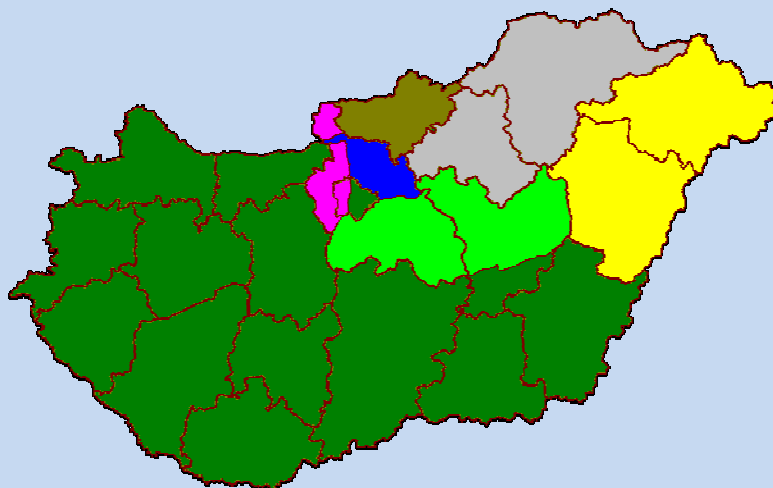

december 10. – Özvegy papnék találkozója

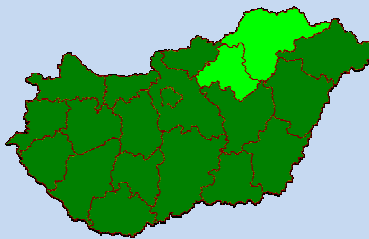

Az elmúlt évek kedves szokásához híven az adventi időszakban ismét egybegyűltek az Északi Egyházkerület özvegy papnéi az egyházkerület székházában. A meghívást a Püspöki Hivatal abból az indíttatásból teszi évről-évre, hogy ezzel is tiszteletét fejezze ki az egyházban egykor szolgáló lelkészei és családjaik irányába.

Az egyházmegyék életéből

Borsod-Hevesi Egyházmegye

Esperesi Hivatal: 3530 Miskolc,
Hunyadi u. 8.
Tel: 46/505-726, 46/505-727
Fax: 46/505-726
Esperes: Sándor Frigyes
Egyházmegyei felügyelő: Gyuris
Miklós

február 15. - Jubilál a vasgyári „vár”

A **Diósgyőr-Vasgyári** Evangélikus Egyházközség február 15-én a vasgyári templom felszentelésének hetvenedik évfordulóját ünnepelte. Ez alkalommal került sor a felújított altemplom felszentelésére is. Az igeszolgálatot *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke végezte. Az ünnepi istentisztelet liturgiájában *D. Szebik Imre* nyugalmazott püspök, *Sándor Frigyes*, a Borsod-Hevesi Egyházmegye esperese, valamint *Molnár József*, a gyülekezet lelkésze szolgált.

augusztus 29. – Tállyai csendesnap

A Borsod-Hevesi Egyházmegye csendesnapján – a munkanap ellenére – közel százán gyűltek össze. *Sándor Frigyes* esperes nemcsak résztvevőket hozott magával Miskolcra, de zenei szolgálókat is – az *In His Steps* együttes Jézust dicsőítő énekekkel színesítette a mintegy hétórás együttlétet. A nap témájáról, amely *A teremtés a mai ember gondolkodásában* címet viselte, délelőtt *Szakács Tamás* felsőpetényi és *Blatniczky János Dániel* szügyi lelkész tartott előadást. A rendezvényt záró istentisztelet előtt a Luther Kiadó igazgatója, *Kendeh K. Péter* és az Evangélikus Élet szerkesztőségvezetője, *Boda Zsuzsa* beszélt a kiadóban és a hetilapnál folyó munkáról.

szeptember 6. - Újra biztos fedél alatt a miskolci gyülekezet

A miskolci belvárosi evangélikus gyülekezet szeptember 6-án istentiszteleten adott hálát azért, hogy megújulhatott a templom igen rossz állapotban lévő tetőzete. Az ünnepi alkalmon *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke hirdette az igét. A szakemberek szemléltető példája szerint olyan volt ez a munka, mint amikor egy rogyadozó, és saját súlyát is alig bíró létra lábait akarjuk kicserélni, miközben „nagyapapa cseresznyét vagy körtét szed” – elég egy rossz mozdulat és minden borul. A legnagyobb kihívást a három és fél mázsás tartógerendák beemelése, valamint a szűk tetőtérben való mozgás jelentették. Mindenesetre, a fáradozás nem volt hiábavaló. Az új acélszerkezet minket is túl fog élni.

szeptember - Megvendégelt angyalok

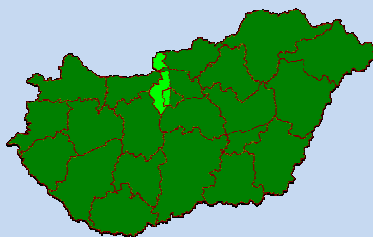
Arnót Borsodban van, Észak-Magyarországon, Miskolc mellett. Kicsi nyáj, hatalmas múlttal. A feljegyzések szerint 1565-től élnek itt evangélikusok. Volt idő, amikor sok ezren tartoztak ide, hiszen artikuláris helyként a környék teljes evangélikussága – Miskolctól Sajókazáig – Arnóra járt. Jelenleg majdnem kétszázan vagyunk a számontartottak. Hogy a távolabbról érkezők is idetaláljanak, szeretek volna egy laza, kötetlen hangulatú, mégis egyértelműen egyházi és evangélikus programot tartani. Ahol mindenki akkor jön vagy megy, amikor kedve tartja, addig marad, ameddig szeretne, nem kell túl sokat alakítania a viselkedésén, és közösségben lehet. A gyülekezet, kicsik és nagyok, egy csodás napot tölthetett együtt közös játékkal, babgulyás főzéssel és jóízű falatozással.

október 8-11. - Kórustalálkozó és emlékplakett Veczán Pál tiszteletére

Október közepe a *Veczán Pál* borsod-hevesi esperesről, **diósgyőri** evangélikus lelkészről szóló megemlékezés jegyében telt Miskolcon. A rendszerváltás után a városban fontos közéleti szerepet is betöltő – több cikluson át önkormányzati képviselőként is dolgozó –, zeneszerető lelkész szervezte meg annak idején az egyházi kórusok seregszemléjét, amelyet halála után *Veczán Pál* egyházzenei kórustalálkozóznak nevezték el, és ebben az évben már tizenhatodik alkalommal rendezték meg. Október 8–11. között négy templomban rendeztek hangversenyeket 18 kórus részvételével. (A képen: *dr. Simkó Csaba*, a Kartal–Veczán-díj kitüntetettje, *dr. Velkey György* a Bethesda kórház igazgatója, és *Veczán Pálné*.)

Budai Egyházmegye

Esperesi Hivatal: 1014 Budapest
Táncsics Mihály u. 28.
Tel: (06-1) 356-9736
Fax: 356-9736
e-mail: espere-
si.hivatal.buda@lutheran.hu
esperes: Bence Imre
egyházmegyei felügyelő: dr. Fabiny
Tibor

február 1. - Tamás-mise Budavárban

Isten Fia lehajolt a tanítványok elé, és megmosta a lábukat – idézte meg Jézus alakját *Balogh Éva* február 1-jén, vasárnap a budavári evangélikus templomban a Tamás-mise résztvevőinek. A kórházlelkes Lk 22,26b–27 alapján tartott prédikációjában úgy fogalmazott: az igazi nagyságot arról lehet megismerni, hogy nem fél „kicsi” lenni. A keresők istentiszteleteként definiált, először 2005 pünkösdjén megrendezett, mára már kéthavi rendszerességűvé vált, elsősorban a fiatalokat megszólítani kívánó alkalom ezúttal a *Mivel szolgálhatok?* témát járta körbe.

február 26. - Templomos könyvbemutató

A kötetben szereplők egyike, a **budahegyvidéki** templom volt a helyszíne február 26-án este az *Új evangélikus templomok* című könyv ünnepi bemutatójának. A Luther Kiadó – szakmai szempontból – eddigi legnagyobb vállalkozásának „gyümölcse” egy minden szempontból csaknem kifogástalan, album minőségű vaskos kötet lett, amelyel valójában már karácsony előtt megismerkedhettek a vásárlók. A 24 evangélikus és 7 ökumenikus templomot bemutató könyvet múlt csütörtökön *Cságoty Ferenc* DLA Kossuth-díjas építész, egyetemi tanár méltatta. A kötetben közreműködők igényes munkáját *Kendeh K. Péter* kiadóigazgató köszönte meg.

március 15. – március 15. Csillaghegyen

Csepregi Zoltán, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora március 15-én a békásmegyéri templomban végzett szolgálatot. Igehirdetésében annak a forradalomnak a képét idézte, amelyben a dicsőség mellett ott volt a vereség is. Ezen a napon a békásmegyéri templomban nem a forradalmár költő alakja vált fontossá, sokkal inkább az evangélikus kisdíáké, akinek emléke hagyományt és közösséget teremtett. Az évtizedek alatt Sárszentlőrincen, március 15-én Békásmegyeren. A település egykori papjának másik gyermeke, az Oktatási és Kulturális Minisztérium Egyházi Kapcsolatok Titkárságát vezető *dr. Csepregi András* (képünkön) evangélikus lelkész előadásában nemcsak a gyermek Petőfi portréját rajzolta meg, hanem *Csepregi Béláét* is, aki a Biblia szava mellett a magyar irodalom alkotóinak segítségével is összetartotta nyáját.

március 18. - Látogatás a legharmonikusabbnak minősített evangélikus templomban

Az év belsőépítésze 2008 díjat adták át, amelyet – **Szentendre** evangélikus templomának belsőépítészeti munkájával – **Kocsis Barnabás** nyert el. „A lélek és a hozzá tapadó formák, színek, részletek, bútorok, világítási effektusok harmóniája az, ami Kocsis Barnabás és **Kocsis Gáspár** szentendrei templomát az igen magas színvonalú pályázati mezőnyből kiemelte. Ezt a nagyon is sokatmondó és összetett emberi és építészeti csendet díjazta a zsűri az elismerő cím odaítélésével” – nyilatkozta **Finta József** építész, a zsűri elnöke.

március 29. - Sulyok Imre-emlékstisztelet Kelenföldön

Hangversennyel egybekötött gyászistentiszteletet tartott a kelenföldi gyülekezet március 29-én **Sulyok Imrére**, a gyülekezet nem rég elhunyt kántorára emlékezve. A kelenföldi gyülekezet ének és zenekara Sulyok művei mellett **Heinrich Schütz** két temetési motettáját szólaltatta meg **Bence Gábor** vezetésével. Az est vendége **Elekes Zsuzsa** orgonaművész volt.

április 18. - Erdélyi nap Csillaghegy–Békásmegyeren

A jelenlegi, nyíregyházi szolgálati helyére Kolozsvárról költözött egyházzene-szervező-lelkész, **dr. Kovács László Attila** orgonakoncerttel örvendeztette meg a komolyzene-kedvelőket április 18-án a csillaghegy–békásmegyeri evangélikus templomban, másnap pedig – Jn 5,24–25 alapján – ő hirdette Isten ígését a délelőtti istentiszteleten. Aznap délután egy világot járt erdélyi költő, **Kányádi Sándor** „vendégeskedése” tette még emlékezetesebbé az összegyülekezés napját.

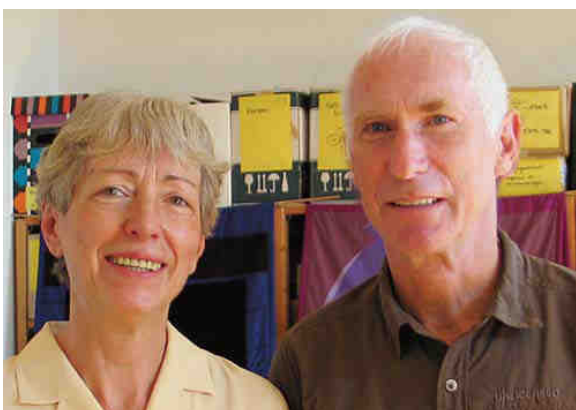

június 16-17. - Budai LMK kolozsvári testvérekkel

A 2008-as évi erdélyi kirándulást és közös LMK-t követően a Budai Evangélikus Egyházmegye LMK-ja látta vendégül a Kolozsvári Egyházmegye lelkészeit Piliscsában. A közös munka, homiletikai tanulmányok, új istentiszteleti formák megbeszélése mellett jutott idő a kirándulásra (Esztergom) és a kötetlen együttlétre, grillezésre is.

augusztus 30. - Kilenc év után búcsúzik Budavártól a német ajkú gyülekezet lelkésze

Jóllehet a német nyelvű szolgálat már a hetvenes években elkezdődött a Budavári Evangélikus Egyházközségben, a német közösség 1993-ban vált a Németországi Evangélikus Egyház (Evangelische Kirche Deutschlands, EKD) külföldi gyülekezetévé (Auslandsgemeinde). *Andreas Wellmert* annak idején már az EKD által kiírt pályázatra jelentkezők közül választották meg lelkészüknek. Szeptembertől új lelkész költözik a budai német ajkú gyülekezet – lelkészi hivatalt, parókiát és vendégszobát egyaránt magában foglaló – ingatlanába. Az EKD-nak világszerte mintegy százhatvan német ajkú gyülekezet is tagja, ezekkel külön püspökség tartja a kapcsolatot.

szeptember 5. - Beiktatták az új német lelkészt Budavárban

A magyar- és a németországi evangélikus egyház képviselőinek jelenlétében a budavári gyülekezet kápolnájában szeptember 5-én, szombaton ünnepélyesen beiktatták hivatalába a budapesti német ajkú evangélikus gyülekezet új lelkészét. *Johannes Erlburch* a Németországi Evangélikus Egyházban szolgált idáig. Hat évre (2009–2015) választotta meg őt a gyülekezet ez év tavaszán. A budavári beiktatást végző *dr. Fabiny Tamás* püspök a jó pásztor feladataira hívta fel a figyelmet.

szeptember 25-27. – Konferencia a totyogókról

A legkisebbek a gyülekezetben címmel tartottak konferenciát szeptember 25–27. között **Piliscsában**. Tizenegy gyülekezetből érkeztek lelkészek, óvodapedagógusok, hitoktatók, munkatársak. A megbeszélés pénteken este *Kézdy Péter* helyi lelkész igemagyarázatával kezdődött Mk 10,13–16 alapján arról, hogy a bennünk lakó tanítvány hogyan nyomja el a bennünk lakó kisgyermeket. A nyitó előadásban *Bence Imre*, a Budai Egyházmegye esperese a gyülekezetet családhoz hasonlított. A család válsága a gyülekezetre is jellemző. Szombaton először *Bence Imre* a Budavárban egy éve elindított istentiszteleti formát, a „totyogók istentiszteletét” mutatta be.

október 3. – Gyülekezeti ház avatás Budakeszin

is megvásárolniuk az e célra kiszemelt telket, illetve házat, és az átalakítási munkálatok is példás gyorsasággal – két hónap alatt – lezajlottak *Benczúr László* építésmérnök, egyházkerületi felügyelő tervei alapján.

Újabb mérföldkőhöz érkeztek az önálló egyházközséggé válás útján a budakeszi evangélikusok: birtokba vehették imatermüket. Mostantól tehát nem a szomszédban lévő református templomban gyűlnek majd össze kéthetente, hanem saját, Istennek szentelt házukban – hetente. Az felszentelt istentiszteleti hely egyébként a pesthidegkúti (1955) és budahegyvidéki (2001) után már a harmadik templom a budahegyvidéki egyházközség területén. A folyamatosan gyarapodó közösségben a saját gyülekezeti ház utáni vágy is erősödött. Ez év elején sikerült

október 4. - Kősziklára alapozva

Anyagyülekezetté válásának századik évfordulójáról emlékezett meg az **Óbudai** Evangélikus Egyházközség. Az ünnepi istentiszteleten mintegy vezérfonalként vonult végig a „kősziklára épített ház”, a Máté evangéliumból jól ismert metafora... *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke is a kősziklára épített házhoz hasonlította igehirdetésében az óbudai gyülekezetet. A képet a fiatalok műsora vitte tovább. Az óbudai közösség ünnepét számos egyházi és világi szervezet magas rangú képviselője is megtisztelte jelenlétével, így jelen volt *Bús Balázs*, Budapest III. kerületének polgármestere, valamint a helyi önkormányzat, a finnországi és az erdélyi testvérgyülekezetek képviselői is.

október 11. - Elnököt láttak vendégül

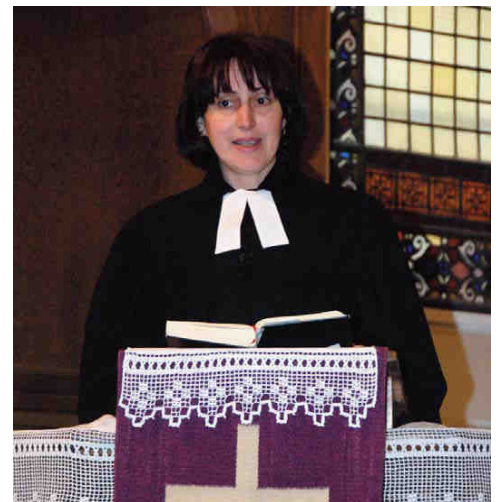
A **Budafoki** Evangélikus Egyházközség immár több éve hagyományosan havonta tartott családi napja keretében október második vasárnapján *dr. Béres József*, a Béres Gyógyszergyár Zrt. elnöke tartott előadást Húsz éve az egészséges emberért címmel. Az alkalom végén az érdeklődők nemcsak kérdéseket tehettek fel a meghívott vendégnek, hanem dedikáltathatták az idén márciusban megjelent Szép magyar ének című könyvét, amely gyermekdalokból, népdalainkból, zeneszerzők alkotásai-ból, valamint görög és római katolikus, illetve protestáns egyházi énekekből közöl egy csokorra valót.

december 4. - Könyvbemutató Kelenföldön

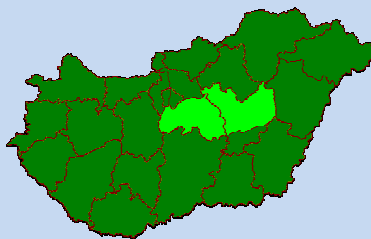
Legújabb kiadványának bemutatásával fejeződött be az Ordass Lajos Baráti Kör idei évi rendes közgyűlése december 4-én a kelenföldi gyülekezet tanácstermében. *Thurnay Béláné Schulek Vilma* kötetét *Szita Istvánné Bérczi Margit* (képünkön) méltatta. A *Termő csipkebokor* című könyv a szerző édesanyja, *Schulek Tiborné Majoross Edit* életének és művészetének állít emléket.

december 12. - Másodlelkészt iktattak Kelenföldön

Szombaton délelőtt iktatták be a Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség megválasztott új másodlelkészét, *dr. Blázy Árpádnét* a kelenföldi evangélikus templomban. Az alkalmon az egyházmegye esperese, *Bence Imre* hirdette az Igét. *Dr. Blázy Árpádné* korábban beosztott lelkészként szolgált a gyülekezetben, de pár évvel ezelőtt tett lelkészvizsgálata után a presbitérium felvetette annak lehetőségét, hogy meghívott lelkészként szolgáljon. November 15-én a közgyűlés úgy határozott, hogy megválasztják őt a másodlelkészi állásba. Az új lelkész református gyökerei miatt az iktatást az esperesen, és az igazgatólelkész férjén, *dr. Blázy Árpádon* kívül unokanagynénje személyében, egy református lelkész is végezte.

Dél-Pest Megyei Egyházmege

Esperesi hivatal: Pilis 2721 Kossuth
L. u. 34.
Tel: 29/498-134
esperes: Krámer György
egyházmegei felügyelő: Bak Péter

január 17. – Disznótor Albertirsán

A lelkész- és presbiter családoknak szervezett találkozó az alberty evangélikus templom mögötti szabad területen, illetve az erre a célra berendezett gyülekezeti teremben került megrendezésre. Huszonkét gyermek és harminchárom felnőtt ismerkedhetett meg a disznóvágás összetett, sok odafigyeléssel és fáradozással járó munkájával és szakmai fogásaival. A kora reggeltől talpon lévő *Krámer György* esperest délután, a hurka- és kolbásztöltés igényes munkálataiban *dr. Fabiny Tamás* püspök váltotta fel. Este a résztvevők a jól végzett közös munka örömeivel ültek a vacsorához.

február 14. - Katechetikai találkozó Mendén

A Dél-Pest Megyei Egyházmegeben az elmúlt évek során hagyománnyá vált, hogy időről időre találkoznak egymással a gyülekezetek hitoktatói és gyermekmunkásai. Legutóbb február 14-én gyűltek össze a mendey gyülekezeti teremben. *Péterné Mestery Rita* katechetikai felelős meghívására *Draskóczy Gábor* református lelkipásztor, a Vasárnapi Iskolai Szövetség területi képviselője és csapata mutatott be a tanítási gyakorlatban használható fogásokat, és szölt a gyerekek evangélizálásának fontosságáról.

február 21. - Gyülekezeti tisztségviselők tanácskoztak

Ha február vége van, akkor **Gyónon** biztosan történik valami. Hagyományosan ebben az időben jönnek össze a Dél-Pest Megyei Egyházmege pénztárosai a dabas-gyóni gyülekezetben, s ezzel egy időben más tisztségviselőket, felügyelőket, gondnokokat is vonzó programmal vár az egyházmege elnöksége. Így volt ez az idén február 21-én is.

március 23. – Déli harangszó Albertiből

Március 23-án és 28-án az alberti evangélikus templomból szólt a déli harang szó az MR1 – Kossuth rádióban. Az alberti evangélikus templom tizennyolc méter magas tornyában három harang lakik. A délidőben megszólaló öt mázsás *Szlezak Rafael* mester öntödében készült Rákospalotán 1949-ben.

április 25. - Egyházmegei missziói nap

A Dél-Pest Megyei Egyházmege munkaprogramjának megfelelően a **gyömrői** gyülekezet temploma adott helyet az egyházmegei missziói napnak. Az alkalomra érkező gyülekezeti küldötteket Óvári Péter missziói felelős és csapata „Segíts, hogy segíthessek” feliratú plakáttal fogadta. Ez jelezte és egyben röviden össze is foglalta az előadások és a csoportos beszélgetések központi témáját. A nap során elhangzott bizonyágtételek arra irányították a figyelmet, hogy Krisztus hívásának engedelmeskedve olyan szolgálatba „sodródunk”, amelyben minden lehetséges.

május 2. - Kórustalálkozó Albertirsán

Az összejövetelt *Szmolár Attila*, a helyi evangélikus gyülekezet lelkésze nyitotta meg, majd *Bárdossy Tiborné* szavalata következett. A kórusok műsora a bényei gyülekezet gitárosának énekével indult, ezután a húsvéti passióból hangzottak el részletek a nagy múltú pilisi énekkar előadásában. Az Alberti Evangélikus Általános Iskola tanulói – *Kemencei László* és *Hrubi Mihály* – egy-egy gitárszólo erejéig hirdették a zene nemzetköziségét. Az összefogás szép példáját mutatta a mendei és a gyömrői kórus együttes „produkciója”, melyet a házigazdák gyülekezeti énekkara (képünkön) és az iskola *Campanella* gyerekkórusa követte. A találkozó legszebb része a közös befejezés volt: több mint száz énekes állt össze a 233. koral háromszólamú eléneklésére.

május 30. - A gyermekektől is lehet tanulni!

A IV. országos evangélikus gyermeknap 2009-ben **Alberti** csendes életét tette hangossá egy napra. Úgy kétszázötvenen lehettek, akik vállalkoztak a kisebb-nagyobb útra. Hogy mit lehetett csinálni? Egész nap lehetett lovaskocsikázni, lovashintózni. A helybeli lovas gazdák gyakran fordultak, így szinte mindenki feljutott vagy a kecskeméti festett hintóra, vagy a lovaskocsira. Volt, aki többször is utazott! Így aztán meg lehetett ismerni egy kicsit a környéket, az alberti utcákat és házakat. Aztán lehetett még sokat játszani: kiflit enni madzagról kéz használata nélkül, nemezeln, kosarat fonni, korongozni, sárkányt eregetni! Aztán a rajzpályázatra beérkezett képek kiállítása nyílt meg a tornateremben. Minden rajz a „Gyermekek a Bibliában” téma köré csoportosult.

június 14. - Hetven éves a monori templom

Hálaadó istentiszteletre hívogattak június 14-én a monori evangélikus templom harangjai. A *Sándy Gyula* tervei alapján a wittenbergi vártemplom mintájára készült templomot hetven évvel ezelőtt, 1939. június 18-án szentelte fel *Raffay Sándor* püspök – erre emlékezett a gyülekezet. Ünnepi prédikációjában *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke – kinek a liturgia szolgálatában *Krámer György*, a Dél-Pest Megyei Egyházmege esperese és *Selmeczi Lajos Péter* helyi lelkész segédkezett – arról a templomról beszélt, amely nem élettelen kövekből, hanem emberi szívekből-lelkekből épül fel.

szeptember 13. – Kerekezés Kávára

Pilisről mintegy harmincan, Bényéről több mint húszan indultak útnak, hogy középen – a szép kávai templomdombon, illetve a templomkertben – találkozzanak. A festői dombon késő nyári kellemes napsütésben lezajlott szabadtéri istentiszteleten – mintegy tanévnyitóként is – átérezhették a jelenlévők az Úristen egybegyűjtő szeretetét. Zárásként a templomban is felcsendült még néhány szívből jövő vidám dal, majd a kerékpárosok azzal a meggyőződéssel szálltak ismét nyeregbe, hogy ilyen regionális találkozót máskor is érdemes volna szervezni.

szeptember 26. - Maglódi lelkésziktatás – az újjászületés reménységével

Krámer György, a Dél-Pest Megyei Egyházmegye esperese, az Északi Egyházkerület püspökhelyettese ünnepi istentisztelet keretében iktatta be hivatalába *Németh Mihályt*, a maglódi gyülekezet megválasztott lelkészét. Az igazán felemelő istentisztelet végén *Péter Attila* és felesége az újonnan beiktatott lelkésszel együtt segédkezett az úrvacsora kiszolgáltatásában. Csak Békéscsabáról száznál többen érkeztek az ünnepi alkalomra, a köszöntések pedig a közgyűlés végén is folytatódtak a maglódi parókia kertjébe hívogató szeretetvendégségen.

október 11. - Isten és a közösség új hajléka Bényén

Új gyülekezeti házuk felszentelésére gyülekeztek össze vasárnap a bényei evangélikusok. Az ünnepi istentiszteleten *dr. Fabiny Tamás* a 84. zsoltár alapján hirdette Isten ígését. A templomkertben álló gyülekezeti házat Benczúr László Ybl-díjas építész, az Északi Egyházkerület felügyelője tervezte. Az építkezés télen kezdődött meg; a műszaki átadás augusztus 15-én volt. Az összesen harmincmillió forintos beruházás költségének egy jelentős részét – huszonnégymillió forintot – az országos egyház és az egyházkerület állta, a fennmaradó összeget a hívek adományaiból, illetve támogatásokból és pályázat útján szerezték meg.

október 17. – Gyereknapi Péteriben

A Dél-Pest Megyei Egyházmegye szervezésében Péteriben gyermeknap került megrendezésre, mely alkalom eddig minden évben legalább egyszer megvalósult, így most sem maradt el. Az idei rendezvényre a gyülekezetekből 87 gyermek gyűlt össze, akiket vagy néhány szülő vagy a lelkész kísért el. A reggel 9 órától délután 2 óráig tartó programon az összegyűlt gyermekek a Lélek gyümölcsei témában hallottak igehirdetéseket, és végeztek közös, játékos, a témát feldolgozó feladatokat.

október 19. - Káván megbecsülték a kicsit

A romos, lebontásra váró kávai templom gyülekezeti és egyházi összefogásnak köszönhetően újjalhatott meg 2004-ben. Mai formájában kis ékszerdobozként bújik meg a festői kávai dombok oldalában. A helyi gyülekezet 2009 októberében a felújítás ötödik évfordulójáról emlékezhetett meg ünnepi istentisztelet keretében. *Krámer György* esperes igehirdetésében a mustármag példázata alapján bátorította a gyülekezetet és a híveket arra, hogy továbbra is bízzanak: Isten országa már egy mustármagnyi hitben is jelen van.

november 21. - Misszióról Maglódon

Az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület és a Dél-Pest Megyei Egyházmege szervezésében november 21-én, szombaton misszió napot tartottak a maglódi gyülekezetben. A nap során a Budapest környéki településeken zajló misszió szükségességéről és lehetőségeiről hangzottak el előadások. A bátorító szavak mellett a *Jesus Inside* zenekar dicsőítő éneke is erősítette a megjelenteket.

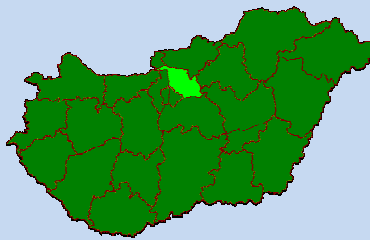

december 6. - 225 éves a pilisi hajlék

Ünnepi istentiszteletet tartottak a Pilisi Evangélikus Egyházközségben abból az alkalomból, hogy kétszázhuszonöt éve szentelték fel a templomot. Az igehirdető *D. Szezik Imre* nyugalmazott püspök volt, az istentisztelet oltári szolgálatát *D. Keveházi László* nyugalmazott esperes végezte. Az egyháztörténésznek, aki évtizedeken át Pilisen szolgált, a napokban jelent meg a gyülekezet történetét bemutató könyve. Az istentisztelet – amelyen részt vettek a pilisiek finn testvérgyülekezetének Kontiolahtiból érkezett tagjai is – gyertyagyújtással kezdődött: az adventi koszorún a közösség fiataljai gyújtották meg a második gyertyát.

Észak-Pest Megyei Egyházmege

Esperesi hivatal: 2683 Acsa, Petőfi u.
4.
Tel: 27/563-535
esperes: Mekis Ádám
egyházmegei felügyelő: Bálint
József, majd dr. Roncz Béla

március 14. - Gyerekmunkáról a pingpongasztal körül

„Hogy mindenki kényelmesen elférjen, behoztuk a pingpongasztalt is” – fogadta az Észak-Pest Megyei Egyházmegeből érkezett húsz hitoktatót **Hévízgyörkön** a házigazda, *Lindákné János Zsuzsanna* lelkész. Az egyházmegeben immár többéves hagyományuk van az őszi és tavaszi találkozónak, amelyeknek mindig más gyülekezet ad otthont. Az idei első alkalom témája a bűn és a megváltás kérdésköre volt.

május 9. - Tapsoljatok az Úrnak!

Az Észak-Pest Megyei Egyházmege első hittanos-csendesnapjára mintegy százhusz gyermek érkezett, akik a maguk egyszerű és odaadó módján fejezték ki örömeiket és hálájukat. Tapsoltak Istennek. Tapsoltak az **ikladi** gyülekezetnek a hibátlan vendéglátásért, a felnőtt segítőknek a szeretetteljes vezetésért, és tapsoltak Istennek, hogy mindezt lehetővé tette. A szervező lelkészek *Babka László* és *Sághy Balázs* meglepetten szembesültek a nem várt vidám és családi hangulattal, és megerősödött bennünk, hogy hasonló találkozók szervezése minden energiát megér.

június 21. – Vendéglátó „öregifi” Csömörön

püspök vendégszolgálatával zajlott – istentiszteletről érkező híveket.

2009-ben immár második alkalommal megrendezett csömöri gyülekezeti nap ötletgazdái, szervezői, szponzorai és kivitelezői a most már családos, harmincas és negyvenes éveikben járó egykori ifjúsági bibliakörös tagok, az „öregifi” tagjai voltak. Mivel ez a korosztály – a család és a hivatás adta elfoglaltságai miatt – nem tudja kellő mértékben kivenni részét a gyülekezet mindennapjaiból, az öregifisek fontosnak tartják, hogy havonta egyszer azért mindenképp találkozzanak, évente egyszer pedig megvendégléjk a teljes gyülekezetet. Ezért ez a körülből harmincfős csapat terített asztalokkal és harminc kiló húsból készített bográcsgulyással várta az – ez alkalommal *D. Szebik Imre* nyugalmazott

június 21. - Hálaadás a nyolcvanéves alsógödi templomban.

Alsógöd kis evangélikus kápolnatemplomát 1929-ben szentelték fel. A jubileum alkalmából Luther Márton egyik gondolatával invitáltak hálaadó istentiszteletra: „...nem elég, hogy látszatra tegyem a jót, hanem szívem legmélyéből fakadó jókedvvel és szeretettel kell azt cselekednem.” Az ünnepi alkalom igehirdetője *Mekis Ádám*, az Észak-Pest Megyei Egyházmege esperese volt. A gödi leánygyülekezet 1988-tól ismét Dunakeszihez tartozik – az ezredforduló óta *Kovács László* lelkész látja el az alsó- és felsógödi istentiszteletek templomi szolgálatát.

szeptember 6. - Felújították az oltárképet Domonyban

A domonyi evangélikusok a templom oltárfestményének felújításáért ünnepi istentiszteleten adtak hálát, megemlékezve egyúttal a templomszentelés kétszázharmincketedik évfordulójáról is. A közel egyéves munkával restaurált oltárkép *Raffaello* utolsó, Krisztus színeváltozása című művének másolata. Felső részén Jézus megdicsőülésének, alul pedig a megszállott fiú meggyógyításának történetét jeleníti meg. Maga a festmény egyébként feltételezhetően az 1800-as évek első harmadában készült; alkotója ismeretlen. A 19. század végéig a miskolci evangélikus templom oltárát ékesítette, onnan került Domonyba. Helyreállításával az egyházközség *Tordainé Bucsi Ágnes* festőrestaurátor művészt bízta meg.

szeptember 6. - Szentanúk és utódok ünnepe a hatvani evangélikus templomban

Több mint száz hatvani és nagytarcsai evangélikus gyűlt össze a hatvani templomban szeptember 6-án a Sztelhlo Gábor templomépítő lelkész születésének századik évfordulóján tartott ünnepi megemlékezésen. Igehirdetésében *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke a hetvennégy éve *Sztelhlo Gábor* hangján felhangzott textus alapján hirdette Isten újra és újra lehetőséget adó szeretetét és kegyelmét. A meghatározó és sok-sok személyes hangot megszólaltató ünnepi istentisztelet a templom oldalán lévő Sztelhlo-emléktábla megkoszorúzásával zárult.

szeptember 13. - Dunakeszi hívek ünnepe a hetvenéves falak között

Hálaadó istentiszteletet keretében ünnepelték a dunakeszi evangélikusok a templom felszentelésének hetvenedik évfordulóját. Az ünnepi istentiszteleten *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke hirdette az ígét. Az istentiszteletet követő közgyűlést a gyülekezet felügyelője, *Karvai Ottóné* vezette, akinek az évfordulóra összeállított, képekkel és dokumentumokkal teli füzetekéért is igen hálások lehettek a jelenlévők.

november 8. - Sztelhlo-ünnepség Nagytarcsán

Egész délutánt betöltő ünnepségen emlékezett november 8-án a nagytarcsai evangélikus gyülekezet első, helyben lakó lelkészére, *Sztelhlo Gáborra*, akin keresztül az első ébredést kapta Istentől. A falumúzeumban *Merényi Zsuzsanna*, a Sztelhlo Alapítvány elnöke nyitotta meg Az iskolaalapító Sztelhlo Gábor című kiállítást. Finn és izraeli dallamok csendültek fel a nagytarcsa-péceli gyülekezeti kórus előadásában *Bálint Ágnes* vezényletével. *Keveházi László* nyugalmazott esperes, egyháztörténész a tőle megszokott, meleg, barátságos hangján tartotta meg élménybeszámolóját, elő-

adását.

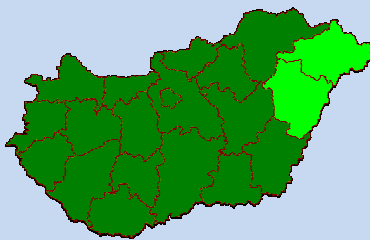
november 22. – Püspöklátogatás Vácon

Minden egyházköztségben fontos eseményt jelentenek a hálaadó istentiszteletek, különösképpen is azok, amelyeken a gyülekezet – az elődök áldozatvállalására is emlékezve – temploma felszentelésének évfordulóját ünnepli. A Váci Evangélikus Egyházközség templomát 1868. november 22-én szentelték, ám ezúttal két kerek évfordulót is ünnepelhettek az eklézsiában: *Sándy Gyula* építész tervei alapján nyolcvan évvel ezelőtt épült fel a parókia és a mai gyülekezeti ház (akkori iskola) épülete; *D. Dr. Harmati Béla* püspök pedig tizenöt évvel ezelőtt szentelte fel a Váci Evangélikus Óvoda épületét. A gyülekezet önállóságának százhatvankettedik évfordulójáról is megemlékező ünnepi istentisztelet igehirdetője *dr. Fabiny Tamás* püspök volt, a liturgiában *Mekis*

Ádám, az Észak-Pest Megyei Egyházmegye esperese és *Detre János*, a helyi gyülekezet lelkésze vett részt. A díszközgyűlésen köszöntőt mondott *Benczúr László* egyházkerületi felügyelő.

Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye

Esperesi hivatal: 4400 Nyíregyháza,
Luther tér 14.
Tel: 42/508-770
esperes: Sztankó Gyöngyi
egyházmegyei felügyelő: Márfoldi
István

május 15-17. - Háromnapos evangélizáció Mandabokorban

Zsarnai Krisztián beosztott lelkész meghívására a pénteki és a szombati alkalmon Bozorády András, a Nyíregyházi Emmaus Evangélikus Egyházközség lelkésze prédikált az „elvesztett emberről és a megtalált fiúról”. A megtalált fiú örömén túl az apa örömét, az örülni tudó Atya képét rajzolta meg a vasárnapi családi úrvacsorás istentiszteleten dr. Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke. Az istentisztelet keretében a Filadelfia Evangélikus Egyházközség három tagja, Ádám Barnabás és felesége, Terike – a nyírtelek–görögcsallási cigánymisszió első „gyümölcsei” –, illetve Buzás István tanyagondnok bizonyágtételén keresztül (képünkön) élhették át jelenlévők a mélységeket megjárt tékozló fiúk elveszettségét és a „hazatalálás” mindent átjáró örömét.

május 17. – Emléktábla koszorúzás Nyíregyházán

Túróczy Zoltán püspökké választásának hetvenedik évfordulóján a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség hivatalának falán elhelyezett emléktáblánál helyezték el koszorúikat az egyházközség tagjai, valamint a nyíregyházi evangélikus intézmények vezetői és diákjai május 17-én. A nagytemplomi istentiszteletet megelőzően Sztankó Gyöngyi esperes, igazgató lelkész tartotta a megemlékezést, mely énekkel és imádsággal zárult.

június 2. - KIVI Pont Nyíregyháza-Salamonbokorban

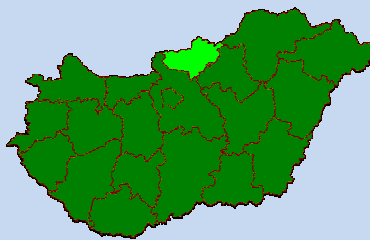
Kertvárosi Ifjúsági Vidám Információs Pont – azaz KIVI Pont – nyílt június 2-án Nyíregyháza-Salamonbokorban. A Társadalmi megújulás operatív program (*Támop*) 5.2.5 pályázatán húszmillió forintot nyert a Nyíregyháza-Kertvárosi Evangélikus Egyházközség, ez tette lehetővé az iroda megnyitását. Célja a tanyai területen élő hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok társadalmi integrációjának elősegítése. A pont ingyenes internetkapcsolatot éppúgy kínál, mint például pályáorientációs foglalkozásokat, színjátzó kört, angolnyelv-tanfolyamot vagy hittant. A KIVI Pontot *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke, *Csabai Lászlóné*, Nyíregyháza megyei jogú város polgármestere és *Laborczai Géza*, a kertvárosi evangélikus gyülekezet lelkésze adta át rendeltetésének.

november 28. - Advent határok nélkül

A **debreceni** evangélikus konfirmandusok csapata az új egyházi év kezdete előtt egy nappal, a megszokott szombat délelőtti konfirmációi óra helyett korán reggel felkerekedett, hogy – lelkészük, *Réz-Nagy Zoltán* vezetésével – ellátogasson a **nagyvárad**i testvérgyülekezethez. A vendéglátók nagy szeretettel fogadták az érkezőket. A Partiumi Keresztény Egyetem dísztermében rendezett, már hagyománnyá vált adventi kézműves-foglalkozásba kapcsolódhattunk be, amelyen ki-ki kedve szerint karácsonyi üdvözlőlapot, karácsonyfadísz vagy adventi koszorút készíthetett, s a mézeskalács-készítés fortélyait is elleshettük.

Nógrádi Egyházmege

Esperesi hivatal: 2688 Vanyarc,
Táncsics u.4.
Tel: 32/484-078
esperes: Szabó András
egyházmegei felügyelő: Pozsonyi
Anna

március 29. – Déli harangszó Szügyről

Március 29-én a szügyi evangélikus templomból szólt a harangszó az MR1 – Kossuth rádióban. A Balassagyarmatról délre fekvő, főként szlovákok lakta település evangélikusai az egyik legrégebbi harangot mondhatják magukénak. A falu 1620-ban templomával együtt elpusztult, lassan felépítették mindkettőt, és új harang került az elveszett helyébe. A rádióban is hallható régi egy hatalmas zivatar után 1920-ban került elő. A teste kissé megnyuült alakú, felirata magyarul így hangzik: „Dicsőség Királya, jöjj el békével!”

május 28. – Könyvbemutató: Nógrádi Evangélikus Egyházmege monográfiája

Majdnem száz év késéssel jelent meg *Okolicsányi József* műve, A Nógrádi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházmege monográfiája. A kötetet az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatalában mutatták be. A reformáció kezdetének négy századik évfordulójára, 1917-re tervezett megjelenést az első világháború tombolása, majd Trianon akadályozta meg. A kötetet *Galcsik Zsolt* Nógrád megyei levéltáros szerkesztette és a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség (METEM) adta ki. A kiadást a Johannita Lovagrend Magyar Tagozata, az Északi Egyházkerület, a Nógrádi Egyházmege, Nógrád megye közgyűlése és az Okolicsányi család támogatta. A kötetet *Czenthe Miklós* mutatta be.

OKOLICSÁNYI JÓZSEF
A Nógrádi
Ágostai Hitvallású
Evangélikus Egyházmege
monográfiája

július 19. - Templomfelújítás Bokorban

A kicsiny Nógrád megyei község, Bokor evangélikusai a legendás hírű lelkész, néhai *Keken András* szülőfalujában július 19-én templomuk külső-belső megújulásáért adtak hálát. Az állami büdzséből két évvel ezelőtt juttatott mintegy másfél millió forint jobbra csak a templom külső restaurálásához volt elegendő, a Gusztáv Adolf Segélyszervezettől

(Gustav-Adolf-Werk) kapott egymillió-hétszáz ezerből viszont nemcsak a belső felújítására, hanem még a kutasói hajlék tatarozására is futotta. Az igehirdető mindenesetre a lipcsei székhelyű segélyszervezet – magyarországi projektekért felelős – megbízottja, *Manfred Greinke* volt.

július 23-augusztus 2. - Nyári zenei tábor Vanyarcon

Kilencedik alkalommal rendezett nyári zenei tábort a Nógrádi Egyházmegye. Mintegy hatvan fiatal érkezett az ország különböző szegleteiből Vanyarcra, hogy július 23. és augusztus 2. között muzsikát tanulhasson. Az orgona mellett megszólalt a harmónium, a zongora, a harmonika, a gitár, sőt fúvósok és vonósok is színesítették a palettát. Mivel színes társaság gyűlt össze, zenéjük is igen változatosan alakult. Sok korált, énekkari művet, illetve ifjúsági éneket tanultak a fiatalok. Rengeteg alkalom nyílt arra, hogy egymást tanítsák, nemcsak zenei, hanem lelki téren is. A hangszeres és énekkari munkát reggeli és esti áhítat keretezte, s voltak csoportos beszélgetések is. Az esti áhítatok Pál apostol miszsiói útjairól szóltak.

augusztus 21-25. - Evangélikus országos cigánytábor Béren

2009-ben a *Közös asztal* elnevezéssel megrendezett tábornak nem volt előzetes hírverése, mert ötvennél is többen jelentkeztek Nyírtelekről, Szentetornyárról, Sárszentlőrincről (ezeken a helyeken folyik cigánymisszió). A kis falunak épp elég feladatot jelentett ez az előző évekhez mérten alaposan megnövekedett létszám. Végül csak harmincan jöttek el – a felnőttek mellett szép számban kamaszok is. A falu népe változó számban és érdeklődéssel vett részt a tábor programjain. Ténylegesen tábori viszonyok között éltek a résztvevők – bográcsos főzés, elsősorban matracos-tömegszállásos alvás.

szeptember 20. - Hálaadás Bagolyirtáson

Örömteli emlékezés helyszíne volt hazánk legmagasabban fekvő evangélikus temploma a szeptember 20-i vasárnapon. A mátraszentimre-bagolyirtási templom felszentelésének tizenötödik évfordulója alkalmából tartott hálaadó úrvacsorai istentiszteleten a templom építője, Madocsai Miklós nyugalmazott lelkész (az 1990-ben újraindult Fébé Evangélikus Diakonisszaegyesület első lelkésze) igehirdetésében Ézsaiás próféta látomására utalt: a kivágott fa csonkjából hajtás sarjad.

október 4. - Ósagárdi „helyreállítás”

A helybeliek közül október 4-én délután alighanem többen tartózkodtak a templomban, illetve a templomkertben, mint ahányan otthonukban. A mintegy háromszázötven lelket számláló Ósagárd apraja-nagyja ünneplőbe öltözött, hogy részese lehessen az evangélikus egyházközség tizenharmadik lelkészét beiktató ünnepi istentiszteletnek. Eszlényi Ákost a Nógrádi Egyházmegye esperese, Szabó András állította hivatalába. Ósagárd „nem akármilyen” község. A Cserhát fennsíkján elterülő, az „éghez legközelebb lévő” Nógrád megyei falu már az 1670-es évekből származó írásos emlékek szerint is protestáns többségű volt.

október 17. - „Furcsán öltöztetett menyasszony”

Az önkormányzat támogatásával megújulhatott a rétsági imaház belső tere, sőt egy zuhanyzóval is ellátott vizesblokkal, valamint egy száz főre felszerelt teakonyhával vált valóban otthonossá. Közben megtörtént a nyílászárók cseréje is. Végül az országos egyház segítségével külsejében is megújulhatott az utazó számára is jól látható – Luther-rózsával és egyházunk jelmondatával díszített – gyülekezeti ház. Október 17-én dr. Fabiny Tamás püspök is megérkezett Rétságra, hogy felszentelje az épületet. S ez alkalommal az imaház zsúfolásig megtelt. Rétságiak és bánkiak, evangélikusok és katolikusok, fiatalok és idősök jöttek el, hogy hivatalosan is birtokba vegyék.

október 18. - Templomjubiläum Bánkon

A bánki templom felszentelésének 225. évfordulóján, az ünnepi istentiszteleten *dr. Fabiny Tamás* püspök szolgált igehirdetéssel, melyben rámutatott arra, hogy míg a reménység a világi szóhasználatban csalfa, vak, vagyis inkább negatív jelentésű kifejezés, addig a keresztyén gyülekezet számára megtartó erő lehet. Az istentiszteleten *Gulácsiné Fabulya Hilda*, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Szlovák Lelkészi Szolgálatának vezetője az ősök nyelvén, szlovákul kapcsolódott be az úrvacsorás alkalom liturgiájába.

november 15. – „Csodák temploma”

Az **ipolyszögi** leánygyülekezet hatvanéves templomának szentelési évfordulóján *dr. Fabiny Tamás* püspök szolgált Ef 2,20–22 alapján, aki a templomok csodája után a „csodák templomáról” szólt. Elődje, *Szabó József* püspök nevezte így az ipolyszögi evangélikus templomot, mivel nehéz anyagi és politikai körülmények között – a háború és a „fordulat éve” után –, 1949-ben, tavasztól ősziig jutottak el az alapkövetéltől a szentelésig. A valaha tisztán szlovák ajkú falu evangélikus egyházközsége mindig is filiaként tartozott valamelyik közeli anyagyülekezethez, jelenleg *Bartha István* lelkész gondozza. Az évfordulós alkalomra emlékkiadványt jelentettek meg.

november 29. - Lelkészikztatás Béren

Advent első vasárnapjának délutánján azért gyűlt össze a béri egyházközség és a környező gyülekezetek evangélikus népe, hogy ünnepi keretek között végre megtörténjék *Thuránszky István* lelkész beiktatása. Nem volt ugyanis szokványos az iktatásig vezető út, hiszen *Thuránszky Istvánt* eredetileg helyettesítő lelkésznek helyezte ki D. Szevik Imre püspök a nógrádi településre még 2004 nyarán. Nem egy gyors bemutatkozó szolgálat, hanem többéves együttélés és tapasztalat után döntött tehát – egy emberként – a gyülekezet. Mindez kétségkívül növeli a megválasztás értékét, és jó reménységet ad a jövőre nézve.

december 13. - Bokorként sarjadó kis közösség Bokoron

Az elmúlt héten több alkalommal került fókuszba a bokori evangélikus templom. Két estben a Kossuth Rádió Déli Harangszó műsorban, három megkonduló harangja nyomán, december 13-án pedig a háladáó istentisztelet kapcsán, aminek keretében a száz éve született *Keken András* életéért adott hálát közösen család és gyülekezet. Az istentisztelet után, melyen a gyülekezet lelkésze *Thuránszky István* hirdette Isten ígését, a *Krátki György* gyülekezeti felügyelő által megnyitott közgyűlésen *dr. Fabiny Tamás* püspök tartott előadást a lelkész életéről, majd pedig a gyülekezeti terem falán emléktáblát leplezett le.

Ökumenikus kapcsolatok és események

június 5. - Egyházi vezetők a Magyar Televízióban

Egyházak és felekezetek vezetői látogattak az MTV új gyártóbázisára. A neves közéleti személyiségek találkoztak az intézmény vezetőivel, és megáldották a Vallási és Egyházi Szerkesztőség szobáit. A Vallási és Egyházi Szerkesztőség munkáját alapvetően meghatározza az egyházakkal és felekezetekkel 1999-ben kötött szerződés. Dr. *Fabiny Tamás* evangélikus püspök a média szerepéről beszélt. Mint mondta, a médiának hagyományosan hármasszerepe van: az információ, az edukáció és a rekreáció, ám a keresztyén média fontos célja a proklamáció, az evangélium hirdetése is.

június 15-19. - Magyar–német ökumenikus egyházvezetői találkozó

Először került sor a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyar Református Egyház és az uniált Vesztfáliai Evangélikus Egyház történetében közös egyházvezetői találkozóra június 15. és 19. között Vesztfáliában. Egyházunkat *dr. Fabiny Tamás* püspök, *Pröhle Gergely* országos felügyelő és *Cselovszkyné dr. Tarr Klára*, az ökumenikus és külügyi osztály vezetője képviselte Észak-Németországban. A négy teljes napot igénylő látogatás fő célja az volt, hogy ökumenikus és egyházvezetői szinten is belelássanak a partnerek egymás életébe: megismerjék egymás örömeit, gondjait, s egyúttal tematizálják a sajátosan magyar evangélikus-református viszonyt.

január 25. - Imahétzáró istentisztelet Miskolcon.

Zsúfolásig megtelt a Miskolci Egyetem díszaulája január 25-én. Több mint ezeröttszáz hívő énekelt, imádkozott együtt az imahét záró istentiszteletén, amely *Ternyák Csaba* római katolikus érsek, *Csomós József* református püspök, *D. Szebik Imre* nyugalmazott evangélikus püspök, *Kocsis Péter Fülöp* görög katolikus püspök, illetve *Pecsuk Ottó*, a Magyar Bibliatársulat főtktára szolgálatával zajlott.

július 23. - Magyar egyházi vezetőkkel találkozott a New York-i főrabbi

Budapesti látogatása keretében magyar egyházi vezetőkkel találkozott július 23-án *Arthur Schneier* New York-i főrabbi. Az Egyesült Államok ideiglenes ügyvivőjének rezidenciáján zajlott ebéden szóba került az egyházak nemzetközi szerepvállalása a válság idején, továbbá a magyarországi egyházak és a kormány viszonyának alakulása. A kötetlen eszmecsere *dr. Fabiny Tamás* püspök a Keresztény–Zsidó Társaság ügyvezető elnökeként tájékoztatást adott arról a tudományos és gyakorlati együttműködésről is, amely a hazai keresztény egyházak és a zsidóság között jelenleg folyik.

szeptember 22. – Mária-nővérek a Püspöki Hivatalban

Dr. Fabiny Tamás püspök és *Tarr Klára* a Külügyi Osztály vezetője beszélgetett a Mária-nővérekkel kapcsolatfelvétel céljából. A találkozás *Josuana* és *Firmita* nővérekkel *Mátis Lilla* szerkesztő-riporter segítségével jött létre. A *Basilea Schlink* által alapított diakonissza közösség a 2. világháború alatt, Darmstadt szőnyegbombázásakor mély bűnbánatot átélt leány bibliakörből „nőtt ki”, mely mára világméretű szolgálatot végző felekezeti közösségé nőtt.

október 16. - Tizenöt éves a tábori lelkészi szolgálat Magyarországon

Az elmúlt másfél évtized során harmadik alkalommal ünnepelték a múlt héten püspökök, lelkészek és a Honvédelmi Minisztérium képviselői a magyarországi honvédség keretein belül működő tábori lelkészi szolgálatot. Az elhangzott nyolc beszéd mindegyike utalt valamilyen módon a sokszor nem könnyű kezdetekre, a szolgálat során megtapasztalt áldásokra és a jövőben is reménység szerint megvalósuló együttműködésre. A négy történelmi egyház reprezentánsai közel százan gyűltek össze október 16-án a budapesti **Stefánia-palotában** a felelős minisztérium szervezésében. Az evangélikus egyház képviselőjében *dr. Fabiny Tamás* püspök mondott köszöntőt.

október 20. - Magyar-zsidó párbeszéd

A LEKKJ (Európai Lutheránus „Egyház és Zsidóság” Bizottság) képviselői látogattak el az **Északi Püspöki Hivatalba**, ahol a MEE részéről *dr. Fabiny Tamás* püspök, *Tarr Klára* a Külügyi Osztály vezetője, *Hausmann Jutta* az Evangélikus Hittudományi Egyetem Ószövetségi tanszékének vezetője, a LEKKJ volt elnöke vettek részt. A LEKKJ részéről *Wolfgang Raupach-Rudnick*, *Roland Werneck*, *Timo Vasko*, *dr. Norbert Dennerlein*, és *Körmendy Petra* egyetemi lelkész jöttek. A megbeszélés fő tárgya a májusi, LEKKJ által szervezett konferencia volt.

november 14. - Tizenöt éves a HM Protestáns Tábortani Lelkészi Szolgálata

Ünnepi istentiszteleten emlékeztek meg november 14-én, szombaton a Honvédelmi Minisztérium (HM) Protestáns Tábortani Lelkészi Szolgálata újraindításának tizenötödik évfordulójáról a **budavári** evangélikus templomban. Az eseményen *dr. Lackner Pál Sámuel* dandártábornok, protestáns tábortani püspök Zsid 13,8 – „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz” – alapján hirdette Isten ígését. A Bécsi kapu téri templomba látogató érdeklődők számára erőteljes vizuális élményt jelenthetett a különféle uniformisok színekavalkádja, hiszen a honvédség magas rangú tábornokain és főtisztjein kívül az európai társszolgálatok meghívott vezető lelkészei is nemzeti egyenruhájukban jelentek meg az ünnepi istentisztelete.

december 14. - Nemzetpolitikai Jövőkép

A nemzetpolitikai jövőkép témájában egyházi és teológiai együttgondolkodást és fórumbeszélgetést kezdeményezett a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma, melynek első alkalma a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének **székházában** volt december 14-én. A történelmi egyházak meghívott képviselői beszélgetésükben olyan kérdéseket érintenek, mint például: Biztos, hogy Isten szemében minden szempontból és kizárólag elnyomottak vagyunk? Elsődleges meghatározottságunk az Istenhez, másodlagos a magyarsághoz tartozás. A találkozás nem titkolt szándéka egy tanulmányfüzet kiadása 2010-ben, melyben felkért szakértők írják majd a nemzetpolitikai jövőkép témájában. Az együttműködés szellemi termékére az emberjogi bizottság igényt tart és vállalja annak kiadását. Ezt a feladatot *Balog Zoltán* ügyeli és koordinálja.

Külügyi kapcsolatok és események

február 4. - Osztrák küldöttek a Püspöki Hivatalban

Dr. Michael Bünker osztrák püspök vezetésével négytagú küldöttség (*dr. Raoul Kneucker*, *Mag. Karl Schiefermair*, *DDr. Erwin Schranz* egyházi főtanácsosok, *Dr. Solymár Mónika* lelkész) látogatott el az egyházkerület székházába, hogy az együttműködés lehetőségeiről tárgyaljanak a Magyarországi Evangélikus Egyházzal, melynek fogadó bizottságát *dr. Fabiny Tamás* vezette, mint a külügyekért felelős püspök.

április 20. – A Püspöki Hivatal vendége: Steinbach püspök

2009 januárjában felszentelt Dunántúli Református Egyházkerület püspökét, *Steinbach Józsefet* fogadta hivatalában *dr. Fabiny Tamás* püspök.

április 27-18. - LVSZ genfi ülés

Svájcban járt *dr. Fabiny Tamás*, a MEE külügyekért felelős püspöke, akita a kelet-közép-európai régió képviselőjeként beválasztottak a genfi székhelyű Lutheránus Világszövetség (LVSZ) alapítványának kuratóriumába. A püspök részt vett a kuratórium genfi ülésén, majd tárgyalásokat folytatott a következő hónapokban Magyarországon megrendezendő két nemzetközi egyházi konferenciáról: 2009. június 26–29. között Budapesten az Evangélikus Hittudományi Egyetem az LVSZ Egyház és állam konzultációjának adott otthont, november 16–18. között pedig a révfülöpi tanácskozás, amelyen az LVSZ 1984-es budapesti nagygyűlését értékelték ki negyed század távlatából.

május 24. - dr. Fabiny Tamás püspök a lengyel evangélikusok ünnepén

A túlnyomó többségben római katolikus Lengyelországban közel kétszázezer evangélikus él. Legnagyobb részük a cseh határhoz közeli Sziléziában, amelynek fővárosában, Cieszynben (csehül Těšín, németül Teschen) mintegy hétezer lutheránust tartanak nyilván. A történelmi levegőt árasztó város evangélikus Krisztus-temploma háromszáz évvel ezelőtt épült. Ebből az alkalomból a lengyel evangélikusok nagyszabású ünnepségsorozat keretében emlékeztek meg a reformáció örökségéről.

június 7. - Egy rendhagyó konfirmáció oldalvizen

Helyszín: **Sajógömör** (Szlovákia), időpont: június 7-e, Szentháromság ünnepe. A helyi evangélikus gyülekezetben ma tartják a konfirmációi istentiszteletet. *Rusznák Dezső* lelkész – öt nappal korábbi operációja után – kórházban fekszik. Akik a szolgálatot végzik: a sajógömöri gyülekezet énekkara, gondnoka, valamint a budaörsi gyülekezet ifjúsága, lelkésze és felügyelője. Budaörsről negyvenkét fő vesz részt a gömöriek ünnepén. Pontosabban: ezen a közös ünnepen.

június 19. – domonyiak látogatása a németországi testvéreknél

A huszonnyolc tagú gyülekezeti csoport felejthetetlen élményekkel lett gazdagabb, ahogy a több ezer méteres hegycsúcsok gyűrűjében állva megnézhettk az ehrwaldi – a nyári napforduló ünnepére gyűjtött – hegyi tüzeket, vagy amikor a Partnach folyó szakadékában végigsétáltak a főlényk tornyosuló sziklák és a lezúduló vízesések alatt. Végigjárták Mittenwaldot, a hegyek között elrejtett kisvárost, amely hegedükésztfőiről vált híressé. Megnézhettk a pompás linderhofi kastélyt, ahol egykor II. Lajos bajor király múltatta idejét. Benéztek az ettali kolostorba, ahol a szerzetesek hatszázötven éves recept alapján főzik a környék legfinomabb sörét. Megmásztk a világ legköltésesebb sísáncát (Garmischban), és türelmesen viselték, amikor a vasárnapi istentiszteletet elmosta a vihar a hegyoldalban.

július 6-9. - Németországi látogatók Budán

Badenből érkezett delegáció volt egyházunk vendége július 6-a és 9-e között. A Kehli Egyházmegye lelkészeinek huszonöt fős csoportját *Günther Ihle* esperes vezette. A látogatók felkeresték az Üllői úti országos irodát, a Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthont, és jártak a budavári evangélikus templomban is, ahol *Bence Imre*, a Budai Egyházmegye esperese mutatta be a gyülekezetet és az egyházmegye életét a vendégeknek.

július 20. - Háromszor két keréken északra

Barátok és rokonok intetgetésétől kísérv indult **Finnországba** július 20-án reggel a Hősök teréről három, lelkészcsaládból származó jó barát: *Balogh Bálint*, *Bence Győző* teológus és *Csepregi János*, akik kerékpáron teszik meg az utat. Ötven napig ülnek majd nyeregen. Terveik szerint öt-ezer kilométert tekernek Szlovákián, Lengyelországon és a Baltikumon keresztül, és ezen az úton

is térnek majd haza. A fiatalok több nagyobb kerékpártúra után határozták el, hogy idén egészen Finnországig kerekeznek. Tervük elsősorban erőpróba, de örömmel készülnek az útjukon rájuk váró találkozásokra is. S hogy ez a gyülekezetekben is megtörténhessen, *dr. Fabiny Tamás* püspök ajánlólevelét vitték magukkal.

augusztus 18-21. - dr. Fabiny Tamás püspök Finnországban

A finnországi Jyväskyläbe látogatott *dr. Fabiny Tamás*, egyházunk külkapcsolatokért felelős püspöke – felesége társaságában – augusztus 18. és 21. között. Először teológiai konferencián vettek részt. A tanácskozásra azoknak a gyülekezeteknek a lelkészei és világi vezetői kaptak meghívást, amelyeknek testvér-gyülekezeti kapcsolatuk van magyarországi, észtországi és oroszországi evangélikusokkal. Az egyházi napokon részt vett a debreceni gyülekezet négyfős, valamint a nyíregyházi gyülekezet tizennégy fős küldöttsége is.

szeptember 1. – dr. Fabiny Tamás találkozása Alexander Faludyval

anglikán lelkésszel, az ökumené és a külügyi kapcsolatok erősítésének jegyében telt.

Luther Márton írásait olvasva döntött úgy *Alexander Faludy*, hogy anglikán lelkész lesz. Tanulási zavarai ellenére ő volt a Cambridge Egyetem legfiatalabb tanulója. A költő, *Faludy György* unokája, *Alexander Faludy* (26), nagypapja 100. születésnapjának megünneplésére készül, illetve arra, hogy evangélikus teológusoknak ösztöndíjat járjon ki Nagy-Britanniában. Az együttműködés eredményeként *Molnár Lilla* evangélikus teológus hallgató 2010-ben egy szemesztert tölthetett Nagy-Britanniában. Dr. *Fabiny Tamás* külügyekért felelős püspök találkozója az

szeptember 24. – Kárpátaljai vendégek a Püspöki Hivatalban

A kárpátaljai református egyház képviselőiben találkoztak *dr. Fabiny Tamás* püspökkel *Kolozsy András* lelkész, Nagydobronyi Református Líceum lelkészigazgatója, *Héder János* a Kárpátaljai Református Egyházkerület Főjegyzője és *Katona Béla* a Nagydobronyi Református Líceum igazgatója. A baráti beszélgetésben többek között a MEE határon túli kapcsolatainak és segítségnyújtásának különböző lehetőségei jöttek szóba. Többek között a testvériskolák megszervezése is felmerült.

október 8. – Küldöttség a Püspöki Hivatalban az amerikai Missouri Synod-tól

Mesterházy Balázs a soproni líceum iskolalelkésze delegálásával érkezett a küldöttség dr. Fabiny Tamás püspök hivatalába: David Fiala (LCMS project koordinátor), Robert Rosin (LCMS - Egyháztörténeti prof.), Brent D. Smith (LMCS lelkész, Eurázsiai területi képviselő). Magyarországi látogatásuk keretében az amerikai testvérek ellátogattak az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatalába, hogy a két egyház - LCMS, MEE – kapcsolatát erősítsék, és gondolkodjanak az együttműködés lehetőségein. Mivel mindhárman Európában élnek (munkájuk és családjuk révén is), ismerik a kelet- és közép-európai helyzetet, illetve az egyházi életet. Az együttműködés főleg önkéntesek küldésében nyilvánulhatna meg (iskolai nyelvoktatás), ami jó alkalom a bizonyágtételre is - a szolgáltatók motivációja többek között ez.

október 28. - Norvég küldöttek látogatása

A testvérkapcsolat erősítése jegyében kereste fel az Északi Egyházkerületet Ingeborg Midttomme norvég evangélikus püspöknő és kollégája, a kerületi hivatal vezetője, Liv Anne Bjerkeland. Az október 28. és november 1. között zajlott találkozó célja egymás megismerése és a szorosabb együttműködés megalapozása volt. Programjuk során átfogó képet kaptak az egyházunkban végzett munkáról. A norvég küldöttségnek lehetősége nyílt gyülekezetekbe (Budaörs, Pilis) és egyházi intézménybe (Sarepta szeretetotthon) is ellátogatni. Az öt nap alatt a házigazdák változatos kulturális programokról is gondoskodtak a vendégek számára, a városnézéstől az operaelőadáson át a budafoki borkóstolásig.

november 16-17. – 25 éve volt Budapesten az LVSZ Nagygyűlés

A huszonöt esztendővel ezelőtti evangélikus találkozóra emlékezve, egyszermind az LVSZ 2010-es stuttgarti nagygyűlésére előretételezve rendeztek november 16. és 18. között német nyelvű teológiai konferenciát Révfülpön. Az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban zajlott tanácskozás programját az LVSZ, a Martin-Luther-Bund (MLB), valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) munkatársai állították össze *Hoffnung und Brot (Remény és kenyér)* címmel, utalva a jövő évi nagygyűlés témájára. A konferencia a rendelkezésre álló igen rövid idő alatt témák sokaságát érintette. (A képen: *Kezdetekről-beszélgetés a 84-es nagygyűlés kulisszatitkairól.* Balról jobbra: Terray László, Risto Lehtonen, Reuss András és Rainer Stahl)

november 18-19. – Közép-európai evangélikus püspökök találkoztak a MEÖT székházban

A piliscsabai LVSZ-es megemlékezés (november 16-17.) alkalmával számos közép-európai püspök érkezett Magyarországra. Ezt a lehetőséget kihasználva gyűltek össze az egyházi vezetők a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa szervezésében a MEÖT székházban, hogy együtt készülhessenek a 2010 nyarán megrendezésre kerülő következő LVSZ Nagygyűlésre, melynek helyszíne Stuttgart, ideje 2010. július 20-27.

november 26. - Akik nálunk szolgálnak külföldön

Külföldi önkéntesek találkoztak egymással és a vendéglátó egyházak képviselőivel az országos iroda Úllói úti épületében. A hét országból érkezett mintegy két tucat fiatal döntő többsége valamilyen cigánymissziós területen végez diakóniai vagy más jellegű segítő szolgálatot. Rövid áhítat és kölcsönös ismerkedés után *dr. Fabiny Tamás* külügyekért felelős püspök és Tarr Zoltán – tekintettel az önkéntesek által végzett munkára – a magyarországi diakóniai szolgálat utóbbi évtizedeiről, illetve a cigánymisszió aktuális helyzetéről adott tájékoztatást.

november 30. - dr. Fabiny Tamás és Pröhle Gergely Torontóban

Észak-amerikai útjuk első állomásán, a kanadai Toronto magyar evangélikus gyülekezetében szolgált *dr. Fabiny Tamás*, a Magyarországi Evangélikus Egyház külkapcsolatokért felelős püspöke és *Pröhle Gergely* országos felügyelő, a Magyar Evangélikus Konferencia elnöke. A város német templomában advent első vasárnapján tartott istentiszteleten a püspök a következő bibliai utalással kezdte prédikációját: „Menj, és nézd meg, hogy jól vannak-e testvéreid és a nyáj.” A torontói magyar gyülekezetnek nem egészen ötven tagja van, akik a mai Magyarországról, a Felvidékről, Erdélyből, a Mu-

gyülekezet felügyelője *dr. Mekis Éva* ravidékről és Vajdaságból kerültek Kanadába különböző történelmi korokban. A gyülekezet felügyelője *dr. Mekis Éva* klimatológus, a Kanadai Környezetvédelmi Központ tudományos munkatársa.

december 1-3. - Tengerentúli tudósítás

dr. Fabiny Tamás a Magyarországi Evangélikus egyház külügyi munkájáért felelős püspöke és *Pröhle Gergely* országos felügyelő, a Magyar Evangélikus Konferencia (MAEK) elnöke amerikai útjuk során Torontóból Chicagoba érkeztek. Tárgyalásokat folytattak az Evangélikus Teológiai Szemináriumban (Lutheran School of Theology in Chicago), ahol az elmúlt 25 évben több mint 20 magyar ösztöndíjas is tanult, így többek között maga a püspök is az LSTC hallgatója volt az 1985-86-os tanévben. Ezt követően a magyar delegáció ellátogatott az Amerikai Evangélikus-Lutheránus Egyház (ELCA) chicagói központjába. Chicagoból az Ohio állambeli Columbusba vezetett a küldöttség útja, ahol a Trinity (Szentháromság) Teológiai Szeminárium vendégei voltak. December 2-án a magyar küldöttség Clevelandbe érkezett, ahol részt vett a helyi magyar lelkészek ökumenikus találkozásán és látogatást tett az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia két évente esedékes közgyűlésén is.

Diakóniai- és szeretetintézmények eseményei

május 16. - Szeretve szolgálni – szolgálva szeretni

Másodízben – immár hagyományteremtő szándékkal került megrendezésre az Országos Fébé-nap, a **Budahegyvidéki** Evangélikus Gyülekezet templomában. Az összejövetelt nyitó úrvacsorai istentiszteleten *dr. Fabiny Tamás* püspök prédikált, a liturgiában az Olaszországi Evangélikus Egyház hazánkban vendégeskedett lelkészi vezetője, *Holger Milkau*, valamint *Veperdi Zoltán*, a Fébé Evangélikus Diakonisszaegyesület igazgató lelkésze és *Herzog Csaba* Fébé-lelkész vett részt. A nap további részében a „Szeretve szolgálni – szolgálva szeretni” mottó jegyében hangzottak el előadások.

június 24. - Billentyűzet helyett talicska

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája ötfős küldöttségének tagjait **Nyíregyházán** a nagykapuban húsz köbméter föld várta: *Kákay István* irodaigazgatót és kollégáit, *Halász Gabriella* diakóniai referenst, *Hesz Erzsébetet*, az oktatási osztály szakreferensét, *Osváthné Szabó Ágnest*, a központi iktatás felelősét és *Boros Miklós* gépjárműreferenst. *Bozorády Zoltán* igazgató lelkésszel, *Bogár Ágnes* otthonvezetővel, valamint az intézmény néhány további munkatársával együtt feltöltötték és előkészítették a kijelölt virágágyások helyét, hogy ha az intézményben gondozott-nevelt negyvenegy halmozottan sérült és árva lakó kinéz az udvarra, legalább egy kis darabon ne a november óta tartó építkezés és felújítás törmelékeit lássa.

május 25. - Diakóniai konferencia Sztehlo Gábor emlékére

A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) a 2009-es évet Sztehlo-évvé nyilvánította. Ez a sokat ígérő elnevezés abból a megfontolásból született, hogy születése századik évfordulójának évében az embertelen holokausz idején emberfeletti bátorsággal tevékenykedő *Sztehlo Gábor* evangélikus lelkészről, a legendás gyermekmentőről, diakónusról és nevelőről egyháza méltóképpen emlékezzen meg, és – eddig méltatlanul mellőzött – életművét, szolgálatának emlékezetét, személyének példáját követendő mintaként állítsa a jelen és a jövő egyházi szolgálatot végző hívei elé. A Sztehlo-év egyik kiemelkedő eseménye az MEE Országos Irodájának Diakóniai Osztálya által szervezett konferencia volt, amelyre a **Budahegyvidéki** Evangélikus Egyházközség templomában került sor.

június 14. - Felszentelték egyházunk új diakóniai intézményét

Sztehlo Gábor evangélikus lelkész ma már legendás ifjúsági államát Gaudiopolisnak, Örömvárosnak nevezték el fiatal lakói. De vajon élhetnek-e hasonló örömben a földi életük utolsó szakaszában járó, idős emberek is? A **csillaghegy-békásmegyeri** evangélikusok szerint igen. Ezért döntöttek úgy, hogy egyházunk új diakóniai intézményének, a Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség parókiája mellett felépült idősek otthonának a Gaudiopolis nevet adják. Az evangélikus diakóniai szolgálat évében az új szeretetotthont június 14-én szentelte fel *Bence Imre*, a Budai Egyházmegye esperese.

június 21. - Tanévzárás időotthonban

A gödöllői Tessedik Sámuel Idősek Otthonában tartott tanévzáró istentiszteletet *Roszík Gábor* evangélikus lelkész, az intézmény vezetője. A szokatlan helyszínt az magyarázza, hogy az idősek otthona mellett működő családok átmeneti otthonából a nehéz sorsú szülők és gyermekeik vasárnapról vasárnapra átjárnak a kápolnába, és részt vesznek az istentiszteleteken az idősekkel együtt. Az otthonból ebben a tanévben tizenöt gyermeket iskoláztak be, közülük hetet és egy édesanyját keresztelt meg az intézmény lelkésze.

június 25-28. - Fébé-konferencia az Ágostai Hitvallásról

Hagyományos nyári konferenciáját tartotta a Fébé Evangélikus Diakonisszaegyesület június 25. és 28. között a **piliscsabai Béthel Missziói Otthonban**. A háromnapos együttléten a közös gondolkodás középpontjában az Ágostai hitvallás állt, amelyről lelkészek, illetve a hittudományi egyetem oktatói tartottak előadásokat az érdeklődőknek.

szeptember 20. - Tizenöt éve nyílt az anyaothton

Megemlékező istentiszteletet tartottak múlt vasárnap a **gödöllői Tessedik Sámuel Idősek Otthonának kápolnájában** abból az alkalomból, hogy a településen tizenöt évvel ezelőtt nyílt meg a Tessedik Sámuel Anyaothton, az ország első ilyen intézménye. Az istentisztelet után *Roszík Gábor* megáldotta a jelenleg negyven rászoruló anyának és gyermekének szállást biztosító, kibővült Margaréta Házat.

október 1. - Idősek világnapján

A Nyíregyháza-Kertvárosi Evangélikus Egyházközség Joób Olivér Szeretetintézményének Dugonics utcai Idősek Klubjába sokan érkeztek a szomszédos utcákból, de távolabbról, a bokortanyákból is. Régen látott ismerősök örvendenek egymásnak, kérdezik, mi van az unokákkal, a messze került gyerekekkel, a rendetlenkedő egészséggel. Repülnek a várakozás percei az idősek világnapján – október elsején – rendezett ünnepség előtt egymásba feledkezve.

október 10. – Bővült a nyíregyházi Élim

Ritka látványt nyújtott a színes léggömbökkel feldíszített, istentiszteleti helyként szolgáló terasz múlt szombat délután. A jövőre kilencvenedik születésnapját ünneplő nyíregyházi Élim Evangélikus Szeretothonban az új szárny átadására gyűltek össze az otthon életét gondosan és imádságos szívvel kísérő hívek. *Dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke 1Sám 7,12 alapján mondott prédikációjában hangsúlyozta az esemény különlegességét: „Bár ma minden a leépítésről szól, mi mégis építkezünk!” A három fázisban, két év alatt lezajló bővítésnek és átépítésnek köszönhetően az eddigi negyvenegy helyett most már ötven lánynak lesz lehetősége, hogy ebben a szeretetteljes és meghiúsított környezetben lakhasson.

Oktatási intézmények eseményei

március 13. - Aszódi Petőfi-nap

Az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma tudatosan törekszik arra, hogy diákjaiban megalapozza a karitatív szellemet, a szociális érzékenységet. Másrészt – mint a forradalmár költő nevét viselő intézmény – azzal is tiszteleg Petőfi Sándor szellemi öröksége előtt, hogy ápolja az ő és a szabadságharc emlékeit, illetve a költő kultuszát. A diákság figyelmét azonban nemcsak a szabadságharc Petőfije felé fordítják, hanem a költőre és a színészre is. A Petőfi-nap valójában – a hagyományoknak megfelelően – már előző este kezdetét vette, amikor is gimnáziumunk színjátszói bemutatták ez évben színpadra állított darabjukat, Gárdonyi Géza *A bor* című falusi színjátékát.

március 21. - Ovisok válogatója az olimpiára

Első ízben szervez ovis olimpiát a Magyarországi Evangélikus Egyház Gyermek- és Ifjúsági Osztálya. Tizenhét óvodánk közül tizenkettő tudott kiállítani versenyző csapatot a kerületi fordulóra, amelyet egy időben, március 21-én rendeztek meg három helyszínen: Győrben, **Albertin** és Orosházán. A nagycsoportos ovisokból álló tízfős csapatoknak ügyességi és sorversenyekből álló feladatokat kellett teljesíteniük. A kerületi fordulón első és második helyen végzett csapatok jutottak tovább a május 9-én Albertin megrendezendő országos döntőbe. Így a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületet Sopron és Várpalota, az Északit Alberti és Irsa, a Délit pedig Orosháza és Soltvadkert óvodásai fogják képviselni.

április 3-4. – Az Úr érkezése

A Kossuth Gimnázium – miután visszatért a Magyarországi Evangélikus Egyházhoz – minden évben meghirdeti az ökumenikus versmondó versenyt. Tizenhatodszor gyűltek össze április 3–4-én az egyházi fenntartású középiskolák legjobbjai **Nyíregyházán**, ezúttal tizenkilenc intézmény harminchárom növendéke. Az eredeti koncepció – hogy tudniillik istenes versekkel lépjenek pódiumra a fiatalok – nem változott, de az évek múlása megmutatta, milyen motívumokkal, gondolatokkal gazdagítható tovább a töretlenül népszerű rendezvény.

május 9. - Evangélikus ovis olimpiai játékok Albertin

Az Alberti Evangélikus Általános Iskola tornacsarnokában május 9-én rendezték meg az evangélikus ovis olimpiának nevezett nagy játéksorozat döntőjét. A három egyházkerületből hat evangélikus óvoda tíz-tíz fős csapata mérte össze ügyességét a szülők és óvónők hangos biztatása közepette. A részt vevő alberti, irsai, orosházi, soltvadkertei, soproni és várpalotai evangélikus óvoda csapatai közül idén a soltvadkertiek vihették haza a vándorkupát.

június 4. - Hálaadás tizenöt évért Aszódon

Újrarendezésének tizenötödik évfordulóját ünnepelte az elmúlt héten az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma, Szakiskolája és Kollégiuma. A bensőséges, meghitt hangulatú ünnepség istentisztelettel kezdődött a gyülekezet templomában, ezzel is jelezve: van kinek hálát adni az elmúlt évekéért. *D. Szabik Imre* nyugalmazott püspök Saul és Dávid történetével világított rá, milyen fontos az újrakezdés, Isten megvalósuló, újjáteremtő áldása. Az emlékezést a diákok tették felejthetlenné műsorukkal. S hogy hálaadásuknak kézzelfogható jele is legyen, mint minden jubileumi évben, most is fáültetéssel járultak hozzá az oktatási komplexum szépítéséhez. (Képünkön *dr. Roncz Béla* igazgató.)

június 18. - Tanulmányút Norvégiában

Egy uniós pályázatnak köszönhetően a közelmúltban Norvégiában tanulmányozhatta az iskolai oktató-nevelő munkát *Máté Zoltán* (képünkön), a **Nyíregyházi** Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium igazgatóhelyettese. A tanulmányút célpontja Tromsø volt, az északi sarkkörön túl fekvő ötvenezres város, amely norvég viszonylatban nagyvárosnak számít. A hét során alkalma nyílt betekinteni tizennégy európai ország – például Német-, Francia-, Olaszország, Belgium, a Cseh Köztársaság, Görögország –, valamint Norvégia oktatási rendszerébe. Az angol nyelvű előadások és diskurzusok jórészt az egyes országok oktatási rendszerének felépítésével, irányítási módjával, illetve a tanítás módszereivel foglalkoztak.

augusztus 2-8. - 13. Napvető országos evangélikus gyerektábor

A Magyarországi Evangélikus Egyház Gyermek- és Ifjúsági Osztályának égisze alatt augusztus 2–8. között rendezték meg a 13. országos evangélikus gyerektábort **Piliscsabán**, a Béthel Missziói Otthonban. Az idén közel hetven, 8–14 éves résztvevővel zajlott tábor egyik fontos célja, hogy összefogja az ország minden részéről érkezett gyermekek közösségét, azokat, akiket egyházunk az év során táboraiban, rendezvényein, istentiszteletein „összegyűjtött”. Nem kevésbé lényeges emellett az sem, hogy az ismerőseiken keresztül Piliscsabára érkező, az egyházhoz eddig kevésbé szorosan kötődő gyerekek is otthonra találjanak e meleg hangulatú közösségben, s így kerüljenek Isten óvó közelségébe.

augusztus 29. - Bajor támogatás is segítette az új óvoda felépülését Nyíregyházán

Míg az elmúlt években több evangélikus óvoda is létesült az országban, ebben a tanévben a nyíregyházi az egyetlen új intézmény. A Luther téri lelkészlakás átalakításán, felújításán rendre társadalmi munkában dolgoztak a mesterek, érkeztek az adományok a gyülekezeti tagoktól, hogy minden szükséges felszerelésre legyen pénz. Játékok a társintézményekből kerültek. Az óvodának az egyházközösség lesz a fenntartója – ez tehát elsősorban nyíregyházi felelősség –, még ha az egyházkerület és az országos egyház is kész bizonyos tervszerűség alapján hozzájárulni a működtetéshez. Pillanatnyilag huszonhárom kisgyerek jár ide, de sokakat sajnos el kellett utasítaniuk – hely hiányában.

augusztus 31. - Iskolalelkész-iktatás Aszódon

A bencés szerzetesek ősi jelmondatát – „Ora et labora”, vagyis „Imádkozzál és dolgozzál” – helyezte az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma diákjainak és pedagógusainak – különösen is *Simon Attila* újonnan beiktatott iskolalelkésznek – a szívére *dr. Fabiny Tamás* az augusztus 31-ei tanévnyitó ünnepségen. *Simon Attilát Mekis Ádám*, az Észak-Pest Megyei Egyházmege esperese iktatta hivatalába *Lőrincz Csaba* aszódi pásztor liturgiai szolgálata mellett. Az iskolalelkész budafoki születésű, de a budaörsi gyülekezetben nőtt fel. Teológiai tanulmányai során hatodévt Budavárban töltötte, aszódi származású feleségével ez idő alatt költözött a Galga mente központjába. Lelkesszé szentelését követően, 2006 szeptemberétől megbízott iskolalelkész-ként dolgozott az intézményben.

szeptember 16. – Eltérő talentumok – egyazon célért

A Társadalmi megújulás operatív program (TÁMOP) 3.1.4 pályázati projektnyitó keretében tartottak tájékoztatót szeptember 16-án a **Nyíregyházi** Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban. A két részből álló előadásorozat első felvonásában a programban részt vevő diákokhoz és szüleikhez szólt *Valló Péter* folyamat-szaktanácsadó, a második részben pedig a gimnáziumban tanító pedagógusok kaptak tájékoztatást. A szakmai napot *Tóth Katalin* iskolalelkésznek, a keresztyén értékek és a kompetenciaalapú oktatás témáját fejtegető gondolatai zárták.

szeptember 19. - Nyíregyházi Kossuth-pörkölt

Szabadtéren készíthető hagyományos és reformételek versenyeztek szombaton a Kossuth családi napon. Idén is kellemes szabadtéri vigassággal ünnepelték a diákok, a szülők és a tanárok a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban a névadó születésnapját. Ebben az évben a rendezvény fő témája az egészségnevelés volt, így az ingyenes szűrővizsgálatok és általános állapotfelmérés mellett a résztvevők tanácsokat kaphattak fizikai és mentális egészségük megőrzéséhez.

szeptember 20. - Irsai mustármagok

Hatodik éve, hogy szeptember derekán valamit ünnepelnek az irsai evangélikus gyülekezet tagjai. Az ünneplésnek többnyire más-más oka, apropója van, de e napon minden Isten szeretetének megéléséről, a kapott ajándékokért való háláról szól. Idén szeptember 20-án az Irsai Evangélikus Egyházközség Mustármag Óvodája fennállásának tizenötödik évfordulóján gyülekeztek össze a hívek. A hálaadó istentiszteleten – a gyermekek evangéliumának ismert mondata alapján – *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke hirdette Isten ígését. *Fazekas László*, Albertirsa polgármestere az intézménynek a városban betöltött szerepéről, elismertségéről szólt.

október 5. - Emléktábla a fizikusnak

Szalay Sándor atomfizikus születésének századik évfordulója alkalmából tudományos konferenciát tartottak október 5-én a **Nyíregyházi** Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban. Az iskola, az MTA Atommagkutató Intézete (Atomki) és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat közös rendezvényének keretében avatták fel az épület falán elhelyezett márvány emléktáblát. A márványtáblánál – a szervezők mellett – *Seszták Oszkár*, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei közgyűlés elnöke, *Nagy László*, Nyíregyháza megyei jogú város alpolgármestere és *Kákay István*, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának igazgatója is (képiünkön) elhelyezte koszorúját.

október 10. - Alberti koráléneklési verseny

Immár ötödik alkalommal rendezték meg az országos koráléneklési versenyt az Alberti Evangélikus Általános Iskolában. A három kategóriában meghirdetett versenyen idén huszonhárman vettek részt az ország több evangélikus intézményéből. Versenyzők érkeztek a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumból és a Luther Márton Kollégiumból, az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumból, a szarvasi Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvodából, a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) és Kollégiumból, az irsai gyülekezetből és a házigazda Alberti Evangélikus Általános Iskolából.

október 21. - Négyestés hitébresztő a protestáns szakkollégiumban

Első alkalommal szerveztek evangélizációs sorozatot a Magyar Protestáns Tanulmányi Alapítvány 2006 februárjában megnyílt **budapesti** felsőoktatási szakkollégiumában. A tékozló fiú példázatáról református és evangélikus lelkészek beszéltek négy estén keresztül. A nyitóalkalmat *Jorsits Attila*, a kollégium evangélikus spirituálisa tartotta, a következő két estén pedig *Sóskuti Zoltán* és *Kovács Gergely* református lelképásztor szolgált. Az utolsó, szerdai – úrvacsorával egybekötött – alkalmon *dr. Fabiny Tamás* evangélikus püspök volt az igehirdető, aki nemcsak hitéről tett bizonyosságot, hanem arról is, hogyan lehet a mai egyetemista korosztályt saját nyelvén megszólítani anélkül, hogy a kétezer éves üzenet csorbát szenvedne.

november 6. - Óvodai óvónői találkozó

Evangelikus óvónők országos találkozója volt november 6-án a **nagytarcsai Szivárvány Evangelikus Keresztyén Óvodában**. *Tótszöllősy Tünde* mozgásfejlesztő pedagógus beszélt a mozgás idegrendszeri fejlődésre gyakorolt jótékony hatásáról, majd *Kiss Lászlóné* zenetanár és *Szluka Lídia* énekművész tartott előadást az óvodáskori énektanításról. Az áhítatókat *Gáncs Péter* püspök és *Baranka György* helyi lelkész tartotta.

december 11. - Fiatal Keken-tudósok versenye

Az **aszódi** evangélikus gimnázium adott helyett annak a versenynek, mely Keken András életéről és munkásságáról kérdezte a résztvevőket. A szervezők *Koncz István* igazgatóhelyettes, *Debrődiné Debóczky Mária* történelemtanár és *Simon Attila* iskola-lelkész voltak azzal a nem titkolt szándékkal, hogy még közelebb hozzanak a mai fiatalsághoz egy kort, és annak egy neves szereplőjét - amit átélni és személyesen ismerni már nem lehet, de megismerni és méltón tisztelni kötelesség. A helyszín választása érthető, hisz *Keken András* itt - az akkori Aszódi Evangelikus Főgimnáziumban - érettségizett 1927-ben, ami után elkezdte Sopronban teológiai tanulmányait.

Egyéb események és püspöki szolgálatok

december 15. - Könyvbemutató

2008 év végén *Dr. Fabiny Tamás* „Neki növekednie kell...” címmel a Kairosz Könyvkiadó *Miért hiszek?* sorozatában megjelent kötetében *Szőnyi Szilárd* beszélgetett a püspökkel a **Pilinszky Kávéházban**. A kötetben *dr. Fabiny Tamás* felidézti, hogy „a protestáns kifejezés az eredeti értelme szerint nem tiltakozást jelent valami ellen, hanem annyit tesz: pro testo, vagyis tanúságot tenni valamiről”. Ez a tanúságtétel, méghozzá hiteles, a befogadóhoz idomuló, megszólító tanúságtétel *dr. Fabiny Tamás* sajátja, és ezt a tanúságtételt adja vissza kiválóan az interjúkötet. A könyvben bemutatott egyház gyermekszerető egyház, a gyermekeket a lelkesítő össze-jövetelek, az istentiszteletek kincsének tartó hely. A jövőbe vetett hit helye. Ez a hit, ez a bizalomteli, tiszta szeretet különösen fontos válság idején.

február 6. - Szebik Imre 70, Fabiny Tamás 50 éves

Dr. Fabiny Tamás püspök ötvenedik, és *D. Szebik Imre* nyugalmazott püspök hetvenedik születésnapja lakalmából gyűltek össze a meghívott vendégek a Székházba. *Fabiny Tamás* egy különleges kötetet kapott ajándékba, melyben ötven ismerős, barát, munkatárs, családtag írt egy-egy oldalt. Az ünnepségre mind az ötven szerző meg lett hívva. Zenés műsorral többek között az ünnepeltek házastársai lepték meg a jelenlévőket: *Szebik Imréné* hegedűn, *Fabiny Katalin* csellón játszott.

február 17. – Rádiós és TV-s megbeszélés

2009-ben, a rádióban vagy TV-ben szolgáló evangélikus lelkészek gyűltek össze a Püspöki Hivatalban, hogy közvetlenül szakemberektől ismerhessék meg a média szereplés alapjait: *Süveges Gergő* bemondótól és *Nagy Lászlótól*, az evangélikus műsorok szerkesztőjétől.

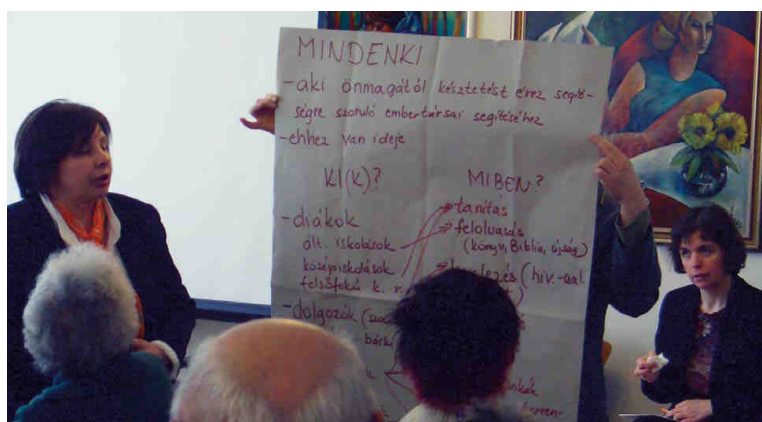
február 19. - Könyvbemutató a Nyíregyházi Főiskolán

Dr. Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke és dr. Brezsnay László, a Nyíregyházi Főiskola Pedagógusképző Karának dékánja mutatta be az érdeklődő közönségnek és a sajtónak az *Evangelikus tanítók, iskolák, tanítóképzés Nyíregyházán a XIX. században* című kötetet, amely a képzés újraindításának a százötvenedik évfordulója alkalmából jelent meg helyi összefogás eredményeként. A „kettős szereposztás” sem véletlen, hiszen a ma állami felsőoktatás egyházunk hatékony közreműködésével indulhatott el.

március 20. – Nyílt kapu

Hetvennél is több érdeklődő gyűlt össze március 20-án délelőtt **Albertirsán**, a Móra Ferenc Művelődési Házban. Dr. Dávidné Hidvégi Juliannának, a Kapu program kidolgozójának vezetésével arra keresték a választ, miként igazítható a program a helyi viszonyokhoz. A Kapu program angol mintára született, önkéntes segítő szolgálat, amely a meglévő szociális és állami ellátó rendszer mellett, annak szolgáltatásait kiegészítve működik. A program résztvevői önkéntesek, akik saját elhatározásukból térítésmentesen szánják szabad idejüket egy részét arra, hogy segítsenek szociális, mentális vagy egészségi okokból rászoruló embertársaiknak.

március 21. – Modem: Templom Kiállítás

Debrecenben, a Modem Galériában megnyílt első magyar templomépítészeti kiállításon dr. Fabiny Tamás püspök mondott nyitó beszédet. A kiállítás - mintegy másfél ezer négyzetméternyi vendégfal építésével megszületett - installációja maga is a templomterek sajátos hangulatát idézte, a az elmúlt évszázadban épült félezer templomból ötvenegyet mutatott be. A tárlaton hatalmas fotók, filmek, animációk, tervrajzok és makettek voltak láthatóak – rendkívül látványos formában.

március 31. – Pilinszky Kávézó Asztali beszélgetések

Az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány böjti rendezvénye nemcsak azért volt rendhagyó, mert elmaradtak a kérdések, hanem azért is, mert egy, újfajta, az ének és a meditáció dialógusa valósult meg. A rendezvényen *Szvorák Katalin* énekes a katolikus és sok esetben egyúttal protestáns egyházi énekekkel vezette be a hallgatóságot abba a hangzó és éneklő egyházi énekkincsbe, mely a böjti elmélyülés hangzó forrásává vált. *Dr. Fabiny Tamás* püspök saját művéből, az *Ajtóresnyi zsoltár* című meditációs könyvéből olvasott fel. A kötetben szereplő versek és meditációk elevenen jelentek meg püspök úr előadásában körüljárva a szeretet, a böjtlés, a virágvasárnap és a közelgő nagyheti esemé-

nyeket.

április 13. - Húsvéti örömhír a Markóban

Először tartott nagyünnepi, húsvét vasárnapi istentisztelet evangélikus püspök „a Markóban”. Az eseményt szokatlanul nagy médiaérdeklődés övezte, amiben vélhetően az is közrejátszott, hogy az alkalmi gyülekezet tagjai között volt Erzsébetváros előzetes letartóztatásban lévő polgármestere is. Vele együtt összesen hetven, a **Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet** objektumaiból érkezett, különböző felekezethez tartozó női és férfi rab várta az istentisztelet kezdetét a templom má átalakított beszélőben. A liturgiában *Bízik László* és *Vári Krisztina* lutheránus börtönlelkészek segítettek. *Dr. Fabiny Tamás* Isten igéjét a tékozló fiú története (Lk 15,11–32) alapján hirdette.

április 27-28. - Formálódó cigánymisszió

A Magyarországi Evangélikus Egyház cigánymissziójában érintett lelkészek, munkatársak április 27–28-án a Nógrád megyei **Béren** gyűltek össze. Az együttlét bemutatkozással kezdődött, mivel a Vanyarcon missziós szolgálatot végző *Rostás Judit* személyében hivatalosan is nőtt a cigánymisszióban szolgáló munkatársak száma. Orosháza-Szentetornyárról *Laczkó János* lelkész vezetésével szintén érkeztek új szolgálók. A találkozón megjelentek részletesen kidogozták az augusztus 21–24. között szintén Béren tartandó „Közös asztal” cigány – nem cigány tábor programját. Ebben a Krisztus-képmás témacím határozza majd meg a lelki vonalat.

május 10. - Átadták a lovagok terényi táborhelyét

A Nógrád megyei Terényben szentelték fel a Johannita Segítő Szolgálat első magyarországi táborhelyét. A nemzetközi összefogással – elsősorban holland, német és hazai adományokból –, valamint sok társadalmi munkával létrejött, több házból álló épületegyüttes ünnepélyes átadásán mások mellett *dr. Fabiny Tamás* püspök, johannita lovag szolgálat. Az alkalmon *Gregersen-Labossa György* szombathelyi lelkész, a Johannita Rend magyar tagozatá-

nak lelki vezetője (káplánja) tartott áhítatot. Az építkezés részleteiről *Porcsalmy László*, a segítő szolgálat vezetője adott tájékoztatást. Köszöntőt mondott többek között *Surján László* európai parlamenti képviselő is.

június 2. - Esperesi tanácskozás Nyíregyházán

Evangélikus egyházunk esperesei június 2-án Nyíregyházán tanácskoztak. A fő előadást *Fábri István* szociológus tartotta, aki az egyházstratégia formálásához szükséges szociológiai helyzetfelmérés tervéről beszélt. Ez jelentős részben helyzetfelmérő anyaggyűjtésre épülne, amely – többek között – tartalmazná az egyházi intézményrendszer statisztikáit és az egyház tagjainak statisztikai jellemzőit. A nyitó istentiszteleten *dr. Fabiny Tamás* püspök szolgált.

június 19-21. - Harmadik férfikonferencia Piliscsabán

Egyházunk harmadik evangélikus férfikonferenciáját rendezték meg Piliscsabán, a Béthel Missziói Otthonban. A résztvevők legtöbbször a Dunántúlról érkezett, ahol már számos helyen alakultak férfikörök. A konferencia első előadója *Balczó András* olimpiai bajnok volt. Van kiút a válságból címmel tett biztosságot arról, hogy egész életében megtapasztalta Isten segítségét. Ezután került sor *Baranka György* szintén nagy érdeklődéssel várt vetített képes előadására: Motorral az Ararát hegyéig. A szombat délelőtti fő előadást Hit és természettudomány, avagy az eredet kérdése és az úgynevezett ösrobbanás címmel *Weltler Rezső*, a győri szeretetház nyugalmazott igazgatója tartotta.

június 29-július 4. - Családi konferencia Piliscsabán

A Budai és a Pesti Egyházmegeye tizenhatodik alkalommal rendezte meg családi konferenciáját. Az összejövetel családi jellegét mutatja, hogy a legidősebb résztvevőnk kilencven év feletti, a legfiatalabb pedig tizenhét hónapos volt, s háromsöt négygenerációs családokkal is találkozhattunk. A résztvevők száma – az egy-két napra „belátogatókkal” együtt – elérte a száz főt, a bentlakók nyolcvankilencen voltak – több mint egyharmaduk gyermek- és ifjúkorú. A konferencia vezéregyénje a „*Lelkemet adom belétek...*” (Ez 37,14a) ószövetségi igeszakasz, fő témája pedig az „ébredés” volt.

július 5-8. - Jubileumi EKME-összejövetel Piliscsabán

Az Evangélikus Külmisziói Egyesület (EKME) 2009-ben ünnepelte jogelődje, a Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Misszióegyesület (MAHEM) megalakulásának századik évfordulóját. A július 5–8. között a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban megrendezett nyári konferencia is e „születésnap” jegyében zajlott. A felnőttek programjával párhuzamosan a külmiszió iránt érdeklődő gyermekek táborban vettek részt. A kicsik – ifjúsági vezetők segítségével – a Biblia hithőseivel ismerkedtek, de alkalmuk nyílt arra is, hogy mai „hősökkel” találkozzanak. A két társaság ilyenkor osztozni kényszerült az előadókon: először a felnőttek, majd a gyerekek hallgatták a meghívott vendégeket.

július 8-11. - Országos missziói konferencia Piliscsabán

A misszió és az evangélikizáció ügyéért felelősséget érző s tenni akaró evangélikusok ez évben is találkoztak. A piliscsabai Béthel Evangélikus Missziói Otthonban július 8. és 11. között megrendezett konferencián az esztendő vezéregyénének fényében – „*Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges*” – elhangzott tanúságtételek által erősödtek meg a további szolgálatra. Az alaphangot a *Híd* evangélikus missziói magazin idei második száma adta meg; fókuszában a misszió állott, amely nem program, hanem állapot. Képünkön a hazánkban szolgáló *Heung Sik* koreai misszionárius és fia tartanak előadást.

július 23. - Püspöki vizit a kántorképzőben

A **fóti** Evangélikus Kántorképző Intézetbe látogatott *dr. Fabiny Tamás*, az Északi Egyházkerület püspöke. A találkozáson bepillantást nyert az egyik nyári tanfolyamon zajló munkába, tájékozódott a résztvevők és a küldő gyülekezeteik örömeiről és gondjairól. Az oktatókkal és az igazgatótanács tagjaival folytatott kötetlen beszélgetés során a kántorképzés jelenével és jövőjével kapcsolatos kérdések kerültek terítékre. Az élénk érdeklődéssel kísért fórumbeszélgetésen a szolgálatát érintő szakmai és személyes kérdésekre is válaszolt a püspök.

augusztus 14. - Egy este Radnótival

Radnóti szubjektív – a költészet civil estéje címmel rendeztek megemlékezést augusztus 14-én, pénteken este Budapesten, a Páva utcai Holokauszt-emlékközpontban, melyen közéleti szereplők – így például *Bagdy Emőke* pszichológus, *Jelenits István* piarista szerzetes, *Szarka Tamás*, a Ghymes énekes – kedvenc Radnóti-versükkel hajtottak fejet a száz éve született költő előtt. *Dr. Fabiny Tamás* evangélikus püspök azt az 1932. április 24. című, *John Love, testvérem* alcímű verset mondta el.

október 16. – Felvétel a Kossuth Rádióban

A történelmi egyházak vezetői „körforgásos” beosztásban szolgálnak vasárnaponként rövid igei gondolatokkal az MR1 Kossuth Rádió *Vasárnap Reggel Lélektől-lélelig* műsorában. Az evangélikus egyházat *dr. Fabiny Tamás* képviseli. A felvételek rendszerint a műsort megelőző csütörtökön kerülnek rögzítésre a rádió hangstúdiójában.

december 13. - Képes előadás Deák téren Keken Andrásról

December hó második hétvégéjét akár Keken hétvégé-nek is nevezhetnék, hiszen több alkalom is *Keken András*nak adva tiszteletet került megrendezésre. A sort Deák tér zárta vasárnap este, ahol az asztali-beszélgetések sorozat keretében tartott előadást *dr. Fabiny Tamás* püspök *Keken András* - egykori konfirmandus lelkészéről, aki a vendéglátó gyülekezetben – hét év megszakítással - harminchárom évig szolgált. Érdekes utat tett meg ezen a vasárnapon a püspök, mintegy végigkísérve *Keken András* életét születésétől haláláig. A két pólus között igen szembe-tűnő a kontraszt: Bokor, a kicsiny nógrádi falu, és deák tér a főváros legmozgalmasabb tere.

december 17. – Megbeszélés Richly Zsolt rendezővel

A Reformáció 500. évfordulójára készülve számos project indul a MEE-ban. Egyikük egy Luther animációs film készítése, mely 12 – egyenként 13 perces – epizódban mutatja be a Luther Márton korát és életét. A gyerekeknek is készülő animáció kivitelezője *Richly Zsolt* rendező, aki többek között *A kockás fülű nyúl* mesefilm rendezője és rajzolója. A készülő animációval kapcsolatos előkészületeket, és a munka figyelemmel kíséréseért *dr. Fabiny Tamás* püspök a felelős. Ennek jegyében látogatott el *Richly Zsolt* több ízben is a Püspöki Székházba.

december 21. – Hivatali karácsonyozás 2009

Az Északi Püspöki Hivatal munkatársai évről-évre közös karácsonyi ünneplésre gyűlnek össze. Egymás megajándékozása mellett, az ige és közös beszélgetés keretében csendesednek el, mielőtt bezár a Hivatal a karácsonyi ünnepekre.

A Hivatal munkatársai 2009 decemberében:

Dr. Fabiny Tamás – püspök

Dávid Adél – teológiai referens

Horváth-Hegyí Áron – püspöki titkár

Kecskés Anita - irodavezető

Kovács István – gondnok, gépkocsivezető

Kovács Viola – gondnok, egyházfi

Benczúr László – egyházkerületi felügyelő

Püspöki jelentés – 2009. november

Elhangzott Budapesten, 2009. november 13-án, a kerületi közgyűlésen

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Tekintettel arra, hogy a mindenkori tavaszi közgyűlésen célszerű egy egész évet átfogó püspöki jelentést adni, ezúttal a legutóbbi együttlétünk óta eltelt eseményekről számolok be. Tájékoztatom második felében pedig – a korábbi hagyománynak megfelelően – egyházi életünk egy területét, ezúttal a külügyi munkát kívánom fókuszba állítani.

ORSZÁGOS ÜGYEK

Az elmúlt hónapok eseményei igazolták annak a döntésnek a helyességét, hogy egyházunk 2009-et Szehlo-évnak nyilvánította. Szehlo Gábor hiteles személyére mind egyházunkban, mind annak határain kívül sokan felfigyeltek. Reménység szerint nemcsak szavakban érvényes a befogadás, az embermentés és a szolidaritás Szehlo Gáborhoz kiváltképp köthető elve. Előttünk áll ugyanakkor egy másik kiváló lelkész, Keken András ugyancsak 100. születési évfordulója. Ő is sok szállal kötődik kerületünkhöz, hiszen a nógrádi Bokor községben született, és az aszódi gimnázium diákja volt. Javaslom, hogy gyülekezeteink és intézményeink körében tudatosan ápolják Keken András örökségét is.

Ezen a helyen csak utalok az elmúlt hónapok olyan országos rendezvényeire, mint az Evangélikus Presbiterek Országos találkozója Pestszentimrén, az országos evangélizáció a Deák téren, az Evangélikus Diákok Országos Találkozója Győrben, illetve az országos pedagógus találkozó a Fasorban, a felügyelői konferencia Révfülpön, a Pedagógus csendesnap Miskolcon.

Folyik a stratégiai tervezés munkája, amelyhez immár komoly egyházszociológiai vizsgálat is kapcsolódik.

A közelgő 2017-re gyülekezeteink és intézményeink komolyan kell, hogy készüljenek. Hamarosan megalakul egy ezzel kapcsolatos emlékbizottság is, különös tekintettel a tervezett kiadványokra és rendezvényekre.

KERÜLETI ÜGYEK

Az *építési beruházásokról* elnöktársam fog beszámolni. Magam csak utalok az örvendetes tényekre: az elmúlt hónapokban felszenteltük a nyíregyházi gyülekezet új óvodáját, a budakeszi és a bényei gyülekezeti házat, országos beruházásként a nyíregyházi Élim új szárnyát.

Országos támogatással parókia céljára házat vásároltunk Erdőkertesén, illetve jelentős pénzbeli kárpótlást kaptunk a tokaji ingatlanért. Ennek hasznosításáról külön fogunk egyeztetni.

Kezdenek beérni a különféle ingatlanokkal kapcsolatos pályázati erőfeszítéseink. Eddig a következő gyülekezetektől kaptunk arra vonatkozó tájékoztatást, hogy sikeresen pályáztak:

nyertes pályázatok:

kerületi támogatott: Egyházasdengeleg 37,6 millió Ft

gyülekezeti kezdeményezésű: Csövár 11,2 millió Ft; Galgagyörk 23,7 millió Ft; Szécsény 34,1 millió Ft

Okmányokkal még meg nem erősített információk:

nyertes: Arnót, Fancsal

elutasított: Nagybörzsöny, Tállya, Legénd

Ezúton is megköszönöm Zsugyel János pályázati referens szakszerű és áldozatos munkáját. Jelzem ugyanakkor, hogy – tekintettel az előfinanszírozásos rendszerre – 2010-ben több tízmilliós nagyságrendben kellene mobilizálható összeget biztosítani a beruházások megkezdésére. Ebben nyilván az országos presbitérium és a zsinat döntése lesz szükséges, tekin-

tettel a 2010-es költségvetésre.

Az elmúlt hónapokban komoly erőfeszítéseket tettünk az elnéptelenedő falvakban álló templomaink megmentése, illetve egyházhoz méltó hasznosítása érdekében. Ezek elsősorban nógrádi és borsodi körzetben állnak úgy, mint Cserhátsurány, Cserhátszentiván, Hernádbüd, Rudabánya.

Tájékoztatót kell adnom arról, hogy kerületi elnökség – az egyházmegyei elnökségekkel egyeztetve – az egyházmegyéken keresztül érkezett országos támogatások közé sorolta a szügyi és a piliscsabai parókiaépítés (utóbbi helyen egy másik ütemben családi napközi megvalósítása), illetve az aszódi templom tatarozásának tervét. A november 12-én ülésezett GAS tanács pedig a mendei lelkészlakás teraszának téliesítését, illetve az egri parókia nyílászáró cseréjét támogatta, több százezer Ft-os nagyságrendben. (Köszönöm Selmeczi Lajos kerületi GAS-előadó munkáját is, aki tavaszi közgyűlésünkön fog jelentést tenni.)

Az elmúlt hónapok *eseményei* közül örömmel idézem fel az egyházkerület missziói napját Nyíregyházán, a kerület evangélikus oktatási intézményeinek csendesnapját Miskolcon, az immár hagyományos családi és sportnapot Aszódon, illetve az első ízben megrendezett kerületi lelkésztalálkozót, ugyancsak Aszódon. Legközelebb két napos alkalmat tervezünk, augusztus végére, (várhatóan Mátraházán).

A Megyei Elnökségek Tanácsa (MET) negyedévente tartja ülését. Nagyon hasznos egyeztetési és döntéslőkészítő fórum ez. Ezen és a lelkésztalálkozón a konfirmációt tettük középpontba. A jövőben is fokozott mértékben szeretném figyelemmel kísérni gyülekezeteinknek ezt az egyik legfontosabb életjelenségét. A következő évben pedig szeretnénk a családdal kapcsolatos kérdéseket középpontba helyezni. Ez a társadalomban megmutatózó általános erkölcsi válságra való tekintettel is szükséges, nem is beszélve az ijesztő nemzetközi tendenciákról. A családok megerősítése és védelme tehát prioritást kap szolgálatunkban. Ide tartozik a házasság intézményének védelme is, vagyis hogy nem tartjuk elfogadhatónak, hogy a regisztrált élettársi kapcsolat jogi és egyéb szempontból azonos megítélés alá essék a házassággal. Különösen érvényes ez az azonos neműek élettársi kapcsolatára. Azt pedig szeretném a leghatározottabban leszögezni, hogy teológiai és gyakorlati szempontból egyaránt elképzelhetetlennek tartom azonos nemű párok házasságának vagy élettársi kapcsolatának egyházi megáldását, illetve homoszexuálisok ordinálását. Mindez nem jelenti azt, hogy ne kellene lelkigondozói tapintattal segítenünk a bármilyen „másságban” élőket, ám a biblikus tanításban ezen a téren sem tehetünk engedményeket.

Úgy érzem, előreléptünk a lelkészek szolgálatának segítésében is. Kerületi kezdeményezésre országossá vált a lelkészek és egyházi dolgozók szinte teljes és ingyenes egészségügyi vizsgálata Kecskeméten. Eddig országosan 92-en vettek részt a vizsgálatokon, ebből 45-en élnek kerületünkben. Kerületünkben 21 lelkészt vizsgáltak meg. Örülünk a Magyar Honvédséggel való jó együttműködésnek ezen a területen, és biztatunk mindenkit az önkéntes részvételre. A vizsgálatok természetesen maximális diszkrécióval zajlanak, az adatvédelmi és etikai előírások betartásával. Több válságba jutott lelkészcsaládnak tudunk pihenési lehetőséget biztosítani, vagy szakmai segítséget közvetíteni. Erre a célra hajlandók vagyunk anyagilag is áldozni, hiszen szeretnénk, ha minél több válságba jutott házasság rendeződhetne Isten, és emberek előtti felelősséggel. Örülök annak, hogy a kerület külön keretéből 1 millió forintot lelkészek üdülésének támogatására tudunk fordítani. Jövőre is szeretnénk ezt érvényesíteni. A lelkészi munka mérhetőségére és általában a minőségellenőrzésre vonatkozóan komoly tervek indultak el, Krámer György esperes, püspökhelyettes irányításával.

Örülök annak, hogy – talán egy vagy két kivétellel – általánossá vált a népmozgalmi adatok elektronikus nyilvántartása és bevallása, illetve hogy több gyülekezet (Pl. Vecsés vagy Pesthidegkút) készíti saját stratégiát.

Immár három tanfolyam zárult le az elődöm D. Szebik Imre püspök által vezetett gyülekezeti munkatársképzőn.

A társadalmi feszültségekre is tekintettel fokozni szeretnénk tevékenységünket a romák között. Sajnálatos, hogy a vanyarci szép kezdeményezés – aminek gyümölcseit már a nyíregyházi misszió napon is láthattuk – talán csak átmenetileg megfenekleni látszik, annál nagyobb örömmel fogadhatjuk a Nyírtelekről érkező híreket. Egyházkerületünk területén, Béren volt néhány hete egy országos esemény, amelynek középpontjában a cigányok között munka állt, Bakay Péter referens vezetésével.

Korábbi döccenők után reménység szerint minden kerületi iskolában tartósan megoldódott az iskolalelkész kérdése. Öröm, hogy északon működik a legtöbb egyetemi gyülekezet: Budán Körmendi Petra, Piliscsabán Kézdy Péter, Debrecenben Balázs Viktória, Miskolcon Buday Barnabás vezetésével, illetve nagyon áldott munkát végez Jorsits Attila lelkészjelölt a Protestáns Szakkollégiumban.

Végére hagytam egy fájdalmas fegyelmi ügy ismertetését. Dr. Tóth Judit egyházkerületi ügyész ugyancsak tavasszal fog jelentést tenni a 2009-es esztendőről, annak reménység szerint tovább nem bővülő fegyelmi eljárásairól. Magam tényszerűen a következőkről kell, hogy tájékoztatást adjak: Az Északi Evangélikus Egyházkerület Fegyelmi Tanácsa eljárást folytatott le Szmolár Attila lelkész ellen. 2009. szeptember 17-én és október 15-én tartott ülésein – az érintettek meghallgatása és a dokumentumok megvizsgálása után – a Fegyelmi Tanács megállapította, hogy a lelkész, aki

egyben a Káldy Zoltán Szeretothon igazgató lelkésze is, több esetben elkövette a „a szolgálat, illetve tisztség gyakorlásából folyó kötelezettség szándékos megszegése” , illetve „az egyházi javak kárt okozó gondatlan kezelése” (2005. IX. 32. § c. és f.), fegyelmi vétségeket, és ezért őt „elbocsátás szolgálati jogviszonyból” (2005. IX. 33§ 1 f.) fegyelmi büntetéssel sújtotta. Ő a döntés ellen nem kívánt keresettel élni. Ezzel Szmolár Attila rendelkezési állományba került, és 2009. október 19-től kezdődően világi munkahelyen helyezkedett el. *(szóbeli kiegészítés!)*

Végül néhány médiával kapcsolatos kérdést szeretnék érinteni. Szívből örülök, hogy mind több gyülekezetnek van saját honlapja (a számítógépes pályázatok esetében ez feltétel is), illetve gyülekezeti lapja. Több egyházmegye és szinte minden intézmény is működtet honlapot, ám ezek frissessége olykor kívánnivalót hagy maga után. Technikai, ha úgy tetszik fejlesztési szünet után kerületünk honlapja is megújulva jelentkezik hamarosan, amelyre számos hangzó és képes anyagot is rendszeresen fel szeretnénk majd tenni. (Ezúton jelentem, hogy Czöndör István püspöki titkárt, aki 2009. szeptember 1-től gyülekezeti szolgálatba került, Horváth-Hegyí Áron váltotta ebben a munkakörben. Mindkettőjük áldozatos munkájáért nagyon hálás vagyok.)

Örömmel adok tájékoztatást, hogy immár nemcsak magyarul jelenik meg egyházunk hírlevele, hanem összefoglalók formájában németül is. Ezt számos testvéregyháznak küldjük ki.

Jelentésemben utaltam az immár közeledő 2017-es jubileumi évre. Ezzel összefüggésben örömmel jelentem, hogy Richly Zsolt rajzfilmrendező – a budavári gyülekezet tagja – egyházunk megbízása alapján egy Luther Márton életét bemutató rajzfilmen dolgozik. Ez részben annak a megbeszélésnek a gyümölcse, amelyre egyházkerületünk művészeit hívtuk össze egy alkalommal. A következő találkozót a jogászoknak tervezzük a tavasz folyamán.

Végül, de nem utolsó sorban annak az örömömnek adok hangot, hogy csapatban dolgozhatom. Munkatársamnak és testvéremnek tekintem nemcsak Krámer György püspökhelyettes, Benczúr László felügyelőt és dr. Cserháti Péter felügyelő-helyettes, hanem az egyházmegyei elnökségek tagjait, az oktatási és a diakóniai intézmények és az Országos Iroda dolgozóit is. A Püspöki Hivatal munkatársainak külön is köszönettel tartozom szakszerű segítségükért és áldozatos munkájukért.

Kérem jelentésem elfogadását.

Erős vár a mi Istenünk!

Dr. Fabiny Tamás
püspök

Felügyelői jelentés – 2009. november

Elhangzott Budapesten, 2009. november 13-án, a kerületi közgyűlésen

Tisztelt Közgyűlés!

Talán soha nem volt olyan időszerű az idei esztendő reformáció hónapjának hármaskor véger gondolata, mint napjainkban.

Biztonság – Bizalom – Bizonyosság

A gazdasági világválság hazánkat súlyosan érintő kihatásai, az egyházunk életét nehezítő állami megszorítási szándékok, a munkavégzés lehetőségeinek szűkülése, de a szélsőséges száraz hőséget okozó, vagy jégverésbe, özönvízszerű esőzésbe átsapó időjárás biztonságérzetünket gyengítette.

A nagy gazdagodás lehetőségével fűtött hatalomvágy, az ország vezetőinek morális zuhanása, a folyamatosan felszínre kerülő korrupciós és csalási ügyek, a vezetőkbe és a vezetői testületekbe vetett bizalmunkat megnyirbálta, és ez a bizalmatlanság megjelent az egyházi közösségünkön belül is.

Okot adnak erre esetenként lelkészeink is magánéletük kivételül visszásságaival, lelkiismeretlen szolgálatukkal, felelőtlen vagyonekezelésükkel, de okot adunk mi is, mint gyülekezeti tagok a lelkész magára hagyásával, a nemtörődömségünkkel, az egyházunk iránt érzett felelősségünk hiányával.

Emberi gyarlóságunk, bűnös emberi mulasztásaink vetületei mind ezek.

Mégis a reformáció hármaskor gondolatában ott van a *Bizonyosság*, hogy él Jézus Krisztus és botladozásaink ellenére munkálkodik közöttünk.

Ezért az eltelt fél éves időszakról ennek a tükrében kívánok beszámolni.

- Hálás szívvel emlékezünk ebben az évben a 100 évvel ezelőtt született Sztehló Gáborra és Keken Andrásra. Mindkét lelkész szolgálata bizonyosság, hogy nehéz időkben sem hagy bennünket egyedül az Isten.

- Sajátos módon a kerületünkben a missziói szolgálat támogatása ebben az időszakban minden nehézség ellenére megerősödött.

Budakeszi missziói közössége számára kis gyülekezeti központot tudunk kialakítani.

Van reménységünk, hogy a Piliscsabai Missziói Gyülekezetet lelkészlakás építéshez segítsük.

Megoldásra találunk a Tokaj és környéke missziói gyülekezet megsegítésében.

Reményünk van arra, hogy Gyöngyösön istentiszteleti helyet alakíthassunk ki.

- Hálát adunk az Úr Istennek, hogy Bényén felépült a gyülekezeti ház és Lucfalván is hamarosan befejeződik a gyülekezeti ház bővítése.

- Van miért hálát adjunk azért, hogy Miskolcon megszüntettük a templom életveszélyes állapotát.

- A diakóniai szolgálatban is látványos előrelépést könyvelhetünk el, ugyanis több éves küzdelem után sikerült az ÉLIM szeretetotthont – megmentve a bezárás veszélyétől – korszerűsíteni. És új szeretetházat szentelhetünk Békásmegyeren. A két megvalósítás egyházunk két legnagyobb beruházása volt az utóbbi időkben.

És boldogan fáradozunk azért, hogy a budai Sarepta Szeretotthon fogyatékosokat gondozó szárnya is újra épüljön. Köszönettel tartozunk egyházunk vezetésének, hogy ebben az évben támogatási céllal a Sareptát jelölte ki, így az első adventi vasárnapon az ország minden templomában a szeretetotthon javára gyűjtik az offertóriumot.

Hangsúlyozottan kérem is a kerületünk gyülekezeteit, hogy ezt a nemes célt komolyan támogassák.

Természetesen nem csak a materiális javaink gyarapodásában szerezhettünk bizonyosságot.

Boldogító élmény volt az egyházkerületi missziói napunk Nyíregyházán a nagy templom telt házával, az igehirdetéssel, szépen zengő énekekkel, előadásokkal, majd az iskola udvarán az úrvacsorával.

Hasonló módon fejezhetjük ki hálánkat ugyanitt, a padsorokat sűrűn megtöltő diákokkal, szüleikkel és tanáraikkal a tanévnyitó istentiszteleten és utána az új evangélikus óvoda szentelésén.

Jó volt látni Aszódon a szinte hiánytalanul megjelent lelkész testvéreimet a lelkészek csendes napján.

Bizonyosságot szerezhettünk Isten szeretetéről a másodjára megrendezett sportnapon is, ahol együtt örvendezhetett felszabadultan idős és fiatal.

De bizonyosságot szerezhettek mindazok, akik részt vettek az országos találkozók is, így az Evangélikus Presbiterok Országos találkozóján, a Szt. István emlékünnepeken és szobor avatáson, az Országos evangélikus konferencián, a Reformáció emlékünnepein, és az Országos felügyelői konferencián.

Kerületi elnökségünk ebben az időszakban is végezte a rábízott feladatait:

Országos Presbiteri ülések, bizottsági ülések, igazgatótanácsi ülések, gyülekezeti háladáó istentiszteletek és ünneplések, létesítmények szentelése, külföldi és hazai vendégek fogadása.

Örömteli események mellett sajnos a jó rend megtartása érdekében fegyelmi ügyekkel is kell, hogy foglalkozzunk.

Nyarunkat, de elsősorban szívünket nagyon megterhelte az Alberti gyülekezet lelkésze elleni fegyelmi eljárás, melynek eredményéről médiákból mindenki értesülhetett.

Az ügy kapcsán szükséges, hogy levonjuk a tanulságokat:

Elengedhetetlen, hogy minden gyülekezetnél meglegyenek a működéssel kapcsolatos szabályzatok és azokat az érintett vezetők és tisztségviselők betartsák.

Nem oldódott meg Erdőkertes ügye, pedig az egyházi beruházások keretében sikerült a templom mellett parókiának való lakóépületet vásárolnunk. A kialakult helyzet azt eredményezte, hogy a templom építés motorja, Dúl Udo Endre minden egyházi tisztségéről lemondott.

Gazdasági lehetőségeinket az a 20 millió külön keret jelenti, amelynek felosztásáról közösen döntöttünk és amelynek jelentős részét a kerületünkben zajló események, kisebb gyülekezeti beruházások támogatása teszi ki, de fontos döntést hoztunk a lelkészek segítségével és üdülési támogatásával kapcsolatban is.

Több beruházás-támogatási pályázat készült az elmúlt időszakban. Sajnos néhány templom felújítást a kiíró hatóság elutasított, mert azokra a feltételek nem vonatkoztak.

A 2009/2010 –es évben 79 gyülekezet kap lelkészi illetmény pótlékot, kistelepülési-, és működési támogatást mintegy 40 millió forint összegben. Ez azt jelenti, hogy a támogatottak átlagosan 500 000,- forintot kapnak évente. A fenti összeg az Országos Egyház Irodájába befolyt állami támogatások felosztásából származik.

9 éves kerületi felügyelői szolgálatom alatt lelkészeinket olyan mértékben megismerhettem, hogy nagy többségükről biztosan állíthatom, hogy elkötelezetten, hűséggel és jó felkészültséggel végzik szolgálatukat. Hasonló visszajelzéseket kapok a felügyelő társaikról is. A felügyelői kar elkötelezettségéről, áldozatkészségéről minden évben meggyőződhetünk a Révfülöpön rendezett felügyelői konferenciákon.

Végezetül Varga Gyöngyi - az Evangélikus Életben november 15-re megjelent - Jelenések Könyvének parafrázisából idézek:

„Az Északi Egyházkerület angyalának írd meg:

Ezt mondja aki a kereszttel jelölt, és teljes életre hívott téged, s aki megőriz és megújít napról napra. Tudok cselekedeteidről és fáradozásaidról... Ezért hát tudja meg valamennyi gyülekezet Diósgyőrtől Budaörsig, Nagybörzsönytől Ceglédig, Hévízgyörktől Bánkig, íme nyitott ajtót adtam eléd, amit senki sem zárhat be Mert bár kevés erőd van, elég neked az én kegyelmem. Tartsd meg hát az én ígéretet, és a kereszttel jelölt légy áldott.”

Ezzel kívánom mindannyiunk életére és szolgálatára Isten áldását.

Benczúr László
egyházkerületi felügyelő

Püspöki jelentés – 2010. április

Visszatekintés a 2009-es évre

Elhangzott Miskolcon, 2010. április 23-án, a kerületi közgyűlésen

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

A héten emlékeztünk meg Philip Melanchthon halálának 450. évfordulójáról. Egyházunk sokáig névadónak számító hitvallásának, az Ágostai Hitvallásnak a szerzője a maga hatalmas életművével ma is példaként állhat előttünk. Jelentésem első felében az ő sokirányú tevékenységére oly módon utalok, hogy egyházkerületünk 2009-es életének legfontosabb eseményeit életműve csomópontjaihoz rendelem.

Az ige hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása

Melanchthon – bár nem felavatott lelkészként, hanem, mai szóval, világi teológusként –, mindenekelőtt a Szentírás üzenetét értelmezte és adta tovább. Alighogy a wittenbergi egyetemre érkezett, magyarázni kezdte Pál apostol leveleit, majd *Loci communes* című alapvető iratában a bibliai tanítás lényegét foglalta össze. Az általa megfogalmazott Ágostai Hitvallás híres VII. cikkelyében pedig az egyház létét az ígéhez és a szentségekhez köti: „Ecclesia est congregatio sanctorum, in qua evangelium pure docetur et recte administrantur sacramenta.” Az ige tiszta hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása jelenti mai szolgálatunk szívét is. Sem az egyházi adminisztráció, sem gazdálkodás, sem bármilyen építkezés, vagy mégoly szükséges és leleményes fáradozás nem léphet annak helyébe. Így adok hálát Istennek azért, hogy 2009-ben is hirdethettük az igét és adhattuk a szentségeket egyházkerületünk 86 gyülekezetében és számos intézményében. A „pure” és a „recte” szavak a vezetők felelősségi körét is kijelölik: őriznünk kell a tanítás tisztaságát és az egyházi cselekmények jó rendjét. Egyebek mellett a – tavaly növekvő mértékben lezajlott – vizitációk jelentik mindezek kereteit. (Ebben az összefüggésben emlétem meg, hogy ahol az esperesi ellenőrzés lényeges hiányosságokat tárnak fel, ott püspöki vizitációra is sor kerülhet, illetve hogy idén kezdetét veszi az esperesi gyülekezetek vizitálása.)

Képzés

Melanchthont „praeceptor Germaniae”-nak, Németország tanítójának nevezték. Akkor vagyunk hozzá hűek, ha a tanítást, a képzést a magunk egyházában is kiemelt feladatnak tekintjük, nemcsak az óvodától az egyetemig, hanem a „life long learning” jegyében” is. A rendszerváltást követő mintegy 15 év az intézmények újraindításának és alapításának korszaka volt. A következő másfél évtized – amelyben már benne vagyunk – a rendszerezésnek, a mélyítésnek és a minőségbiztosításának jegyében kell eltelnie. Ide sorolom a lelkészképzést és továbbképzést, a pedagógusok, diakóniai munkások és külön hangsúllyal a presbiterek képzését. 2009-ben – egy kivétellel – valamennyi LMK-ban járhattam, felügyeltem az OLMK munkáját, részt vettem a gyülekezeti munkatársképző több alkalmán, illetve összefogtam az egyetemi lelkészek tevékenységét.

Hit, kultúra, közélet

„Egyik kezünkben Szent Pál, a másikban Homérosz” – fogalmazott szemléletesen Melanchthon 1518-as wittenbergi székfoglalójában. Ma is valljuk a hit és a művészet, kultúra harmóniáját, illetve a keresztyénység és a közélet összeférését. A magam szolgálatából csak utalok azokra a – mellékletben olvasható – előadásokra, publikációkra és közéleti tevékenységre, amelyet nem az igeszolgálat helyett, hanem annak következményeként igyekeztem becsülettel elvégezni. Szeretném, ha egyházkerületünk minden gyülekezetére és intézményére jellemző lenne a bezárkózás helyett a nyitottság, a provincializmus helyett a mai világgal való érintkezés készsége. Ebben az összefüggésben fejezem ki reményemet, hogy az idei parla-

menti választások eredményeként országunkat egy tisztességes, a korrupciót megfékező kormány fogja irányítani, amely az egyházakat partnernek tekinti. Ellene vagyok annak, ha egy kormány diszkriminatív módon bánik az egyházakkal és azok intézményeivel (amint erre az elmúlt nyolc évben számos példát láttunk), de annak is, ha a hatalom mintegy tenyeréből akarja etetni az egyházakat. Sem az esélyegyenlőségnek, sem a paternalizmusnak nincs helye az egyházpolitikában. Az egyház oldaláról nézve pedig megkülönböztetendőnek tartom a politikai keresztyénséget a közéleti keresztyénségtől. Az előbbi türelmetlenül diktálni akar, az utóbbi az együttgondolkodást kínálja fel és türelmesen meghívást közvetít. Többször kifejtettem már véleményemet, hogy sem a türelmetlen kirekesztés – úgy, mint a rasszizmus és antiszemitizmus bármilyen formája – sem az újpogányság nem egyeztethető össze a keresztyénséggel. E kérdéskör lezárásaként utalok arra, miként magyarázza Luther a Kiskátéban (majd részletesebben a Nagykátéban) a Miatyánkot. A negyedik kérdésnek – „a mi mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma” – manapság kettős aktualitása van. Egyrészt látnunk kell az országunk északkeleti régiójában (vagyis az egyházkerületünkben!) különösen is tapasztalható szociális nyomort. A másik: a Miatyánknak ez a mondata lesz az Evangélikus Világszövetség júliusi stuttgarti nagygyűlésének mottója. Nos, Luther, mint tudjuk, az anyagi javak mellett mindennapi kenyérnek tekinti a tisztességes és hűséges felsőbbiséget, a jó kormányzatot, a közrendet, a becsületet és a megbízható szomszédokat. Ez utóbbit szeretném kiterjeszteni államjogi értelemben is.

„Egyik kezünkben Szent Pál, a másikban Homérosz”, ezzel az idézettel kezdtem ezt a harmadik blokkot. Úgy lehetünk hitelesek ebben a „kétkezes” szolgálatban, ha azért nem felejtjük el Erasmus szavát sem, aki a reneszánsztól – ma talán így mondhatnánk: a modernitástól – megszárdult kortársait így inti: „Olyannyira szeretitek Cicerót, hogy elfelejtitek Krisztus szeretetét. Nem Krisztus szíve dobog bennetek.”

E három, Melanchthon életművéhez is kapcsolódó gondolatkör után az idén első esetben összeállított *Egyházkerületi Krónika* segítségével immár képes formában szeretném jelentésemet összefoglalni.

1. Egyházkerület
2. Egyházmegyék
3. Médiaival kapcsolatos események
4. Ökumenikus kapcsolatok
5. Külkapcsolatok
6. Diakóniai Intézmények
7. Oktatási intézmények
8. Egyéb szolgálatok

E rendhagyó beszámoló végén megköszönöm az egyházkerület bizalmát. Köszönöm munkatársaim áldozatkész szolgálatát. Kérem jelentésem elfogadását.

Erős vár a mi Istenünk!

Dr. Fabiny Tamás
püspök

Felügyelői jelentés – 2010. április

Visszatekintés a 2009-es évre

Elhangzott Miskolcon, 2010. április 23-án, a kerületi közgyűlésen

Tisztelt közgyűlésen megjelent Testvéreim!

Felügyelői jelentésemben két közelmúltban történt eseményről szeretnék beszámolni.

Országos felügyelőnk Budakeszin a Protestáns Értelmiségi fórumon tartott előadást az egyházak és a civil társadalom viszonyáról. Előadását azzal a megállapítással kezdte, hogy az eddig hatalmon levő pártok képviselői és a kormányzat vezetői jelentősen csökkentették az egyházaink anyagi támogatását, mert nem reménykedtek a választási szimpátiánk elnyerésében. Emiatt egyre nyíltabban fogalmazták meg egyházi vezetőink a hatalom gyakorlóival szembeni kritikájukat.

Ugyanakkor mi magunk is - mint az egyházi közösségeink tagjai – most abban reménykedünk, hogy a többségünk által támogatott új politikai erők nagyobb anyagi megbecsülésben részesítenek bennünket.

Mindkét irányú megközelítés az anyagiakhoz kötött világunk képződménye és így hajlamossá tesz bennünket arra, hogy megfelelkezzünk küldetésünkről és ebben a világban betöltendő szerepünkről. Márpedig az erkölcsi mélységbe juttatott országunknak türelemre, békességre és bizalomra van szüksége a felemelkedéshez.

A másik esemény a Budahegyvidéki Egyházközség közgyűlése volt. A gyülekezet elnökségének beszámolója igen röviden ismertette a költségvetés számait, majd áttértek a szolgálatot végzők és az elvégzett szolgálatuk felsorolására, köszönetet mondva a nem lelkész testvérek különböző csoportokban vezetett bibliaköri, ifjúsági munkájáért, értelmiségi fórumok szervezéséért, irodalmi csoport irányításáért és minden olyan szolgálatért, amit a gyülekezet tagjai az elmúlt évben szeretettel végeztek.

Talán nem kell magyaráznom, hogy a két különböző fórumon elhangzottak milyen módon vannak köszönő viszonyban egymással, és milyen biztató jel, hogy gyülekezeteinkben él a közösség iránt érzett felelősség és tenni akarás. Ha ezt az irányt erősítjük magunkban, nem csak az Isten ügyét szolgáljuk, de nemzetünk javára is lehetünk.

Azonban mégsem mehetünk el mellett , hogy a közösségeink iránti felelősségünk nemcsak a szolgálatban, de az anyagi áldozatvállalásban is kell , hogy nyilvánvaló legyen.

Nehezen tudok megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy az egyházfenntartói járulékot fizetők száma sok helyen egyre erőteljesebben fogy, a terhek mind kevesebb testvérünk vállára nehezdednek és hogy egy nagyobb lélekszámú, több lelkészes gyülekezet tagjai is csak annyival járulnak a fenntartáshoz, hogy az offertórium, adományból és egyházfenntartói befizetéseikből csak a lelkészek és a munkatársak bérére és bérterheire futja. Minden más kiadás fedezete külső - állami és országos egyházi, vagy külföldi – támogatásból biztosított.

Fentiekből következik, hogy meg kell akadályozni híveink számának fogyását.

Meg kell őrizni a templomba járó hűséges híveinket, fel kell ismernünk az eltávolodni szándékozókat, de el kell érnünk a vallásukat idegenkedve kezelőket is. Ez missziói felelősségünk.

Elsősorban a lelkészi látogatások számának növelését szorgalmazom, azonban meg kell találni a módját a laikusok bevonásának is. Lelkészeinkre ugyanúgy, mint a munkával rendelkező civil testvéreinkre igen sok feladat hárul. A terhek alatt többen már közülük az összeroppanás határára sodródtak. Vagy átvállalunk feladataikból, hogy több idő jusson a látogatásokra és a négy szem közti beszélgetésekre, vagy megosztjuk a látogatások terhet.

Az elmondottakkal arra kívántam rávilágítani, hogy mennyivel nagyobb hangsúlyt kell helyezzünk a missziói szolgálatra a gazdasági ügyeinkkel szemben.

Az elmúlt év novemberi közgyűlésén boldogan számoltam be a kerületünk területén lévő missziói szolgálat háttérének biztosításáról. Az említett területeken további változásokról tudok számot adni:

- A budakeszi kis közösség a gyülekezeti központ felszentelése óta Puskás Sára áldozatos munkája révén folyamatosan gyarapodik.

- A piliscsabai gyülekezet kérelmét az építési és gazdasági bizottság javaslata alapján az OP. a 2010 évi beruházási kereten belül elfogadta, így a parókia megépülhet.
- Gyöngyösön a gyülekezet birtokába került a belváros területén egy központ kialakítására alkalmassá tehető lakóépület. Nyár végére a munkálatok elkészülhetnek.
- A Tokaji missziói gyülekezet számára megérkezett a kártalanítási pénz, amit az országos iroda elkülönítetten kezel. Jelenleg a tokajiak számára legmegfelelőbb épületet keressük, ami egyben a missziói terület központja is lesz. Az előrehaladást lassítja Mezei Gábor megbízott lelkész testvérünk súlyos és elhúzódó betegsége. Erről a helyről is imádsággal fordulunk az ÚR Istenhez, hogy adjon erőt a nyomorúságos állapot elviselésére és reményt a mielőbbi gyógyulásra.
- Örömmel számolhattunk be a miskolci templom életveszélyessé vált tetőszerkezetének rendbehozataláról, a nyír-egyházi ÉLIM szeretetotthon és a békásmegyeri Gaudiopolisz nyugdíjas otthon egyházi nagy beruházásainak befejezéséről.
- Sajnálattal kellett tudomásul vennünk, hogy a 2010 évi egyházi beruházási keretbe nem férhetett be az aszódi templom felújítása és Szügyben a parókia építése, illetve lakhatóvá tétele. Az aszódi templom felújítására készített tervdokumentáció magas színvonala ellenére a szűk anyagi lehetőségek miatt második alkalommal sem kaptunk lehetőséget. A szügyi parókia ügyének rendezése az alternatívák pontosabb kidolgozása után a következő évben halaszthatatlanul elvégzendő feladatunk lesz.
- Megtapasztalva egyházunk szorult anyagi helyzetét. A 2009 évre juttatott egyházkerületi keretünk fel nem használt költségvetési tételeinek átcsoportosításával tíz kisebb volumenű beruházást tudtunk támogatni. A támogatott beruházásokat az egyházkerületi különkeret költségvetésében felsoroltuk. (a tervezett 7,5 millió helyett 12,84 milliót használtunk fel erre a célra.) A tervezett kiadásainkat 57 667,- forinttal léptük túl.
- 2010 esztendőre a kerületi külön keret 4 millió forinttal csökkent, így 16 000 000,- Ft összeg felhasználásáról tudunk dönteni.
- Örvedetes a vidékfejlesztési pályázatokon elért eredményünk, hiszen 10 benyújtott pályázatból 7 gyülekezeté 247,3 millió forint összegben eredményes volt.
- Ezen kívül saját hatáskörben benyújtott pályázattal három gyülekezet volt eredményes. (69,1 millió Ft összegben). A pályázatok sikere nagyban tulajdonítható Dr. Zsugyel János áldozatos munkájának. Hálás szívvel kérjük Isten áldását a további szolgálatára is.
- Ez azt jelenti, hogy a 2010 évben kerületünk területén az egyéb forrásból finanszírozott beruházások mellett 316,4 millió forint értékű építési tevékenység kezdődik meg.
- Nyomatékosan felhívjuk az építkezésbe kezdő gyülekezeteink elnökségeit, hogy a beruházások bonyolításához jogosultsággal rendelkező szakavatott szakemberek bevonása szükséges, ezért kérjük ezen felelős személyek, vagy szervezetek nevét és elérhetőségét a püspöki hivatalhoz eljuttatni az építés megkezdése előtt. Ennek elmulasztása fegyelmi vétség. Az építkezések folyamatát az országos iroda megfelelő szakembereivel közösen ellenőrizni kívánjuk. (Ez vonatkozik a szerződésekre, kivitelező alkalmasságának vizsgálatára, számla ellenőrzésre, az építés minőségének vizsgálatára, a tervekben szereplő műszaki megoldások megvalósításának ellenőrzésére.)
- Példa értékűnek tartom, hogy a kerület GAS keretének egy részével a kerületünkön kívüli Kissomlyó (Vas megye) és Angyalföld gyülekezeteit is támogatjuk.
- A GAW által felkínált lehetőséggel élve ebben az évben nem építési, hanem két mentálhigiénés pályázatot nyújtottunk be. Úgy a Budai Egyházmegye, mint a Bánki Egyházközség szándéka figyelemre méltó és példa értékű lehet.

Kerületünkben hagyományosan, negyedéves rendszerességgel tartjuk az egyházmegye elnökségek összejövetelét, ahol módunk van közösen gondolkodni kerületünk életéről, tervezhetjük az előttünk álló feladatokat és beszámolhatunk az elévgett szolgálatokról. Az Országos Presbiteri ülésekre igyekszünk közösen felkészülni és a felmerülő kérdésekre véleményünket megfogalmazni.

Folyamatosan részt veszek az Építési Bizottság munkájában, az Aszódi Gimnázium, a Sarepta Szeretotthon és a Balatonszárszói Konferencia és Missziói Otthon Igazgató Tanácsában, valamint a Luther Otthon kuratóriumában. Szakmai tapasztalatomat is igyekszem egyházam javára kamatoztatni.

Az elmúlt évben sok esetben ütköztek az egyéb elfoglaltságaim az egyházi szolgálattal. Ezért külön is köszönöm püspök úr megértését és baráti segítségét, de ugyanígy köszönet a püspöki hivatal minden munkatársának a testvéri közösségért és együttműködésért.

Örömteli, hogy kerületünkben sok a fiatal lelkész. Ezért természetes bizonyos mozgás a gyülekezetek szolgálati helyei között. Ezért örömteli a három lelkész házaspár esküvője és tizenegy lelkészcsalád gyermek áldása.

Az egy évvel ezelőtti tavaszi közgyűlés óta szomorú szívvel őrizzük dr. Bodrog Miklós, Gyekiczky János, Zaveczy József és Gáncs Aladár ny. lelkészek, dr. Gyapay Gábor ny. igazgató, id. Zászkaliczky Pál özvegye, Farkasházi Ferenc kerületi felügyelő elődöm, dr. Frenkl Róbert volt országos felügyelő, és dr. Münich Béla szolnoki felügyelő eltávozott testvéreink emlékét, és megköszönjük az Úrnak, hogy földi életükben egyházunkba küldte őket áldozatos szolgálatra.

Jelentésemből talán kitűnik, hogy a világot ért gazdasági válság, hazánkat és egyházunkat is érintő súlyos nehézségek ellenére, egyházkerületünkben van élet, vannak megoldandó feladataink, vannak kijavítandó hibáink és van reménységünk.

Itt az idő! Hirdeti a választások győztes pártjának jelmondata.

Valóban: Itt az idő a minden napi megtérésre.

Itt az idő hitünk erősítésére.

Itt az idő az alázatra.

Itt az idő a megértő türelemre.

Itt az idő a bizalom építésére.

Itt az idő a szeretet gyakorlására.

Itt az idő a hálaadásra.

Benczúr László

egyházkerületi felügyelő

Eseménylista

Előszó

Kerületi események

- március 5. - Orvostalálkozó
- március 25. - Nyugdíjas lelkésztalálkozó
- április 17. - Egyházkerületi közgyűlés
- május 23. - Missziói nap
- június 8. - Pedagógusnap
- szeptember 7. - Kerületi lelkésztalálkozó Aszódon
- szeptember 18–19. - Második családi és sportnap Aszódon
- október 12. - MET ülés
- november 13. - Kerületi közgyűlés
- december 10. - Özvegy papnék találkozója

Az egyházmezők életéből

Borsod-Hevesi Egyházmező

- február 15. - Jubilál a vasgyári „vár”
- augusztus 29. - Tállyai csendesnap
- szeptember 6. - Újra biztos fedél alatt a miskolci gyülekezet
- szeptember - Megvendégelt angyalok
- október 8-11. - Kórustalálkozó és emléklakett Veczán Pál tiszteletére

Budai Egyházmező

- február 1. - Tamás-mise Budavárban
- február 26. - Templomos könyvbemutató
- március 15. - március 15. Csillaghegyen
- március 18. - Látogatás a legharmonikusabbnak minősített evangélikus templomban
- március 29. - Sulyok Imre-emlékistentisztelet Kelenföldön
- április 18. - Erdélyi nap Csillaghegy-Békásmegyeren
- június 16-17. - Budai LMK kolozsvári testvérekkel
- augusztus 30. - Kilenc év után búcsúzik Budavártól a német ajkú gyülekezet lelkésze
- szeptember 5. - Beiktatták az új német lelkészt Budavárban
- szeptember 25-27. - Konferencia a totyogókról
- október 3. - Gyülekezeti ház avatás Budakeszin
- október 4. - Kősziklára alapozva
- október 11. - Elnököt láttak vendégül
- december 4. - Könyvbemutató Kelenföldön
- december 12. - Másodlelkészt iktattak Kelenföldön

Dél-Pest Megyei Egyházmező

- január 17. - Disznótor Albertirsán
- február 14. - Katechetikai találkozó Mendén
- február 21. - Gyülekezeti tisztségviselők tanácskoztak
- március 23. - Déli harangzó Albertiből
- április 25. - Egyházmezői missziói nap
- május 2. - Kórustalálkozó Albertirsán
- május 30. - A gyermekektől is lehet tanulni!

- június 14. - Hetven éves a monori templom
- szeptember 13. - Kerekezés Kávára
- szeptember 26. - Maglódi lelkésziktatás - az újjászületés reménységével
- október 11. - Isten és a közösség új hajléka Bényén
- október 17. - Gyereknapi Péteriben
- október 19. - Káván megbecsülték a kicsit
- november 21. - Misszióról Maglódon
- december 6. - 225 éves a pilisi hajlék

Észak-Pest Megyei Egyházmező

- március 14. - Gyerekmunkáról a pingpongasztal körül
- május 9. - Tapsoljatok az Úrnak!
- június 21. - Vendéglátó „öregifi” Csömörön
- június 21. - Hálaadás a nyolcvanéves alsógödi templomban.
- szeptember 6. - Felújították az oltárképet Domonyban
- szeptember 6. - Szentanúk és utódok ünnepe a hatvani evangélikus templomban
- szeptember 13. - Dunakeszi hívek ünnepe a hetvenéves falak között
- november 8. - Sztehlo-ünnepség Nagytarcsán
- november 22. - Püspöklátogatás Vácon

Hajdú-Szabolcsi Egyházmező

- május 15-17. - Háromnapos evangélikáció Mandabokorban
- május 17. - Emléktábla koszorúzás Nyíregyházán
- június 2. - KIVI Pont Nyíregyháza-Salamonbokorban
- november 28. - Advent határok nélkül

Nógrádi Egyházmező

- március 29. - Déli harangzó Szügyről
- május 28. - Könyvbemutató: Nógrádi Evangélikus Egyházmező monográfiája
- július 19. - Templomfelújítás Bokorban
- július 23-augusztus 2. - Nyári zenei tábor Vanyarcon
- augusztus 21-25. - Evangélikus országos cigánytábor Béren
- szeptember 20. - Hálaadás Bagolyirtáson
- október 4. - Ósagárdi „helyreállítás”
- október 17. - „Furcsán öltöztetett menyasszony”
- október 18. - Templomjubileum Bánkon
- november 15. - „Csodák temploma”
- november 29. - Lelkésziktatás Béren
- december 13. - Bokorként sarjadó kis közösség Bokoron

Ökumenikus kapcsolatok és események

- június 5. - Egyházi vezetők a Magyar Televízióban
- június 15-19. - Magyar-német ökumenikus egyházvezetői találkozó

január 25. - Imahétzáró istentisztelet Miskolcon.
 július 23. - Magyar egyházi vezetőkkel találkozott a New York-i főrabbi
 szeptember 22. – Mária-nővérek a Püspöki Hivatalban
 október 16. - Tizenöt éves a tábori lelkeszi szolgálat Magyarországon
 október 20. - Magyar-zsidó párbeszéd
 november 14. - Tizenöt éves a HM Protestáns Tábori Lelkeszi Szolgálat
 december 14. - Nemzetpolitikai Jövőkép

Kültügyi kapcsolatok és események

február 4. - Osztrák küldöttek a Püspöki Hivatalban
 április 20. – A Püspöki Hivatal vendége: Steinbach püspök
 április 27-18. - LVSZ genfi ülés
 május 24. - dr. Fabiny Tamás püspök a lengyel evangélikusok ünnepén
 június 7. - Egy rendhagyó konfirmáció oldalvizén
 június 19. – domonyiak látogatása a németországi testvéreknél
 július 6-9. - Németországi látogatók Budán
 július 20. - Háromszor két keréken északra
 augusztus 18-21. - *dr. Fabiny Tamás* püspök Finnországban
 szeptember 1. – *dr. Fabiny Tamás* találkozása Alexander Faludyval
 szeptember 24. – Kárpátaljai vendégek a Püspöki Hivatalban
 október 8. – Küldöttség a Püspöki Hivatalban az amerikai Missouri Synod-tól
 október 28. - Norvég küldöttek látogatása
 november 16-17. – 25 éve volt Budapesten az LVSZ Nagygyűlés
 november 18-19. – Közép-európai evangélikus püspökök találkoztak a MEÖT székházban
 november 26. - Akik nálunk szolgálnak külföldön
 november 30. - dr. Fabiny Tamás és Pröhle Gergely Torontóban
 december 1-3. - Tengerentúli tudósítás

Diakóniai- és szeretetintézmények eseményei

május 16. - Szeretve szolgálni – szolgálva szeretni
 június 24. - Billentyűzet helyett talicska
 május 25. - Diakóniai konferencia Sztéhló Gábor emlékére
 június 14. - Felszentelték egyházunk új diakóniai intézményét
 június 21. - Tanévzárás idősothonban
 június 25-28. - Fébé-konferencia az Ágostai Hitvallásról
 szeptember 20. - Tizenöt éve nyílt az anyaotthon
 október 1. - Idősek világnapján
 október 10. – Bővült a nyíregyházi Élim

Oktatási intézmények eseményei

március 13. - Aszódi Petőfi-nap
 március 21. - Ovisok válogatója az olimpiára

április 3-4. – Az Úr érkezése
 május 9. - Evangélikus ovis olimpiai játékok Albertin
 június 4. - Hálaadás tizenöt évért Aszódon
 június 18. - Tanulmányút Norvégiában
 augusztus 2-8. - 13. Napvető országos evangélikus gyerektábor
 augusztus 29. - Bajor támogatás is segítette az új óvoda felépülését Nyíregyházán
 augusztus 31. - Iskolalelkész-iktatás Aszódon
 szeptember 16. – Eltérő talentumok – egyazon célért
 szeptember 19. - Nyíregyházi Kossuth-pörkölt
 szeptember 20. - Irsai mustármagok
 október 5. - Emléktábla a fizikusnak
 október 10. - Alberti koráléneklési verseny
 október 21. - Négyestés hitébresztő a protestáns szakkollégiumban
 november 6. - Óvodai óvónői találkozók
 december 11. - Fiala Keken-tudósok versenye

Egyéb események és püspöki szolgálatok

december 15. - Könyvbemutató
 február 6. - Szebik Imre 70, Fabiny Tamás 50 éves
 február 17. – Rádiós és TV-s megbeszélés
 február 19. - Könyvbemutató a Nyíregyházi Főiskolán
 március 20. – Nyílt kapu
 március 21. – Modem: Templom Kiállítás
 március 31. – Pilinszky Kávészó Asztali beszélgetések
 április 13. - Húsvéti örömhír a Markóban
 április 27-28. - Formálódó cigánymisszió
 május 10. - Átadták a lovagok terényi táborhelyét
 június 2. - Esperesi tanácskozás Nyíregyházán
 június 19-21. - Harmadik férfikonferencia Piliscsabán
 június 29-július 4. - Családi konferencia Piliscsabán
 július 5-8. - Jubileumi EKME-összejevetel Piliscsabán
 július 8-11. - Országos missziói konferencia Piliscsabán
 július 23. - Püspöki vizit a kántorképzőben
 augusztus 14. - Egy este Radnótival
 október 16. – Felvétel a Kossuth Rádióban
 december 13. - Képes előadás Deák téren Keken Andrásról
 december 17. – Megbeszélés Richly Zsolt rendezővel
 december 21. – Hivatali karácsonyozás 2009

Püspöki jelentés – 2009. november

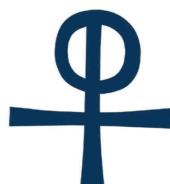
Felügyelői jelentés – 2009. november

Püspöki jelentés – 2010. április

Felügyelői jelentés – 2010. április

Eseménylista

MAGYARORSZÁGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének kiadványa

Felelős kiadó: Dr. Fabiny Tamás

Tervezés és szerkesztés: Horváth-Hegyi Áron

Nyomdai előállítás: Prime-Rate Kft.

Felelős vezető: dr. Tomcsányi Péter

Megjelent 120 példányban, Budapest, 2010

